

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Megkezdődnek a diákpörök.

Szombaton lesz az első tárgyalás a cluji hadbírótság előtt. — A kormány felfüggesztette Oradea prefektusát, s a cluji és oradeai rendőrprefektusokat. — Kártérítési pörök lavinája. — A rombolások áldozatai a városi tanácsokat perlik. — Hogy történt az amerikai kapitány inzultálása. — Sulyos vád Oradea polgármestere ellen. — Január 3-án temetik a tóramaradványokat. — Az aradi zsidó hitközség részvéte. — A magyar diákszövetség párbajra hívja a román diákságot. — Karácsony előtt Bucurestiben is bíróság elé kerülnek a romboló diákok.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának telefonjelentése.) Tegnap este a kormány minisztertanácsot tartott Bratianu Vintila elnöklése mellett. A minisztertanács elhatározta, hogy a parlament december 22-től 1928. január 22-ig szünetet tart. Lehetséges, hogy a parlament szünete rövidebb ideig fog tartani. A minisztertanács aztán áttért az oradeai (nagyvárad), a cluji (kolozsvári) események tárgyalására. Az egész országot izgalomban tartó rombolások ügyét Duca belügyminiszter ismertette Vararu kiküldött kormánybiztos jelentése alapján. A minisztertanács erről a következő kommunikét adta ki:

Felfüggesztették a bűnös hatósági vezetőket.

Az oradeai és a cluji sajnálatos események kapcsán megejtett vizsgálat alapján a kormány megállapítja, hogy egyes közigazgatási és rendőri hatóságok nem teljesítették megfelelően kötelességüket s ezért a kormány elhatározta, hogy Oradea prefektusát, rendőrprefektusát és Stasescu cluji rendőrprefektust állásától felmenti.

A vizsgálat folyamatban van annak megállapítására, hogy vajon mások nem követek-e el mulasztást az események elhajlásában. Ugy a polgári, mint a katonai hatóságok erélyesen folytatták le a vizsgálatot és megállapították, hogy a diákok közül kik a bűnösök. A vizsgálat alapján Nagyváradon 21 egyetemi hallgatót és 28 magánszemélyt, Kolozsváron 44 diákot és 9 magánszemélyt, Bucurestiben pedig 11 diákot állítanak bíróság elé rombolás és izgatás miatt. A hatóságok még számos diák ellen folytatják a vizsgálatot, kisebb bűncselekmények miatt. A kormány a legszigorúbb büntetést alkalmazza a vétkesek ellen. Azokat a diákokat, akik tisztviselői állásban vannak és a rombolásnál résztvettek, állásukból elbocsájtják, az ösztöndíjasoktól megvonják kedvezményeiket, a diákokthonok lakóit pedig eltávolítják a menzákról. A kisebb bűnösök ügyében az egyetemi tanácsok vezetik le a fegyelmi vizsgálatot. A kormány bizottságokat küldött ki a rombolások alkalmával okozott károk megállapítására. A károsultak részére a kormány egyelőre segínyt utal ki. Lapedatu ter ma este Kolozsvárra és onnan Nagyváradra utazik, hogy a zsidó hitközségek között ötmillió lejt osszon ki a szétrombolt zsinagógák felépítésére.

A minisztertanácsban egyébként arról is szó volt, hogy a zavargásokért kit terhel a felelősség. Megállapították, hogy a diákok gresszus megtartására Duca belügyminiszter és Tatarescu államtitkár adták meg az engedélyt, a minisztertanács tudta nélkül. A kormány tagjai között emiatt heves vita támadt

s a diskusszió annyira kiélesedett, hogy Bratianu Vintila miniszterelnöknek kellett a kedélyeket lecsillapítani.

A minisztertanács ama határozatánál, a mellyel Cluj rendőrprefektusát és Oradea mindkét prefektusát felfüggesztette állásuktól,

A Turul magyar diákszövetség fegyveres elégtételt kért a román diákságtól.

A diákszövetség utókövetkezményeként ma rendkívül érdekes esemény történt. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a magyar egyetemi hallgatók országos szövetsége tegnap délutáni ülésén foglalkozott az oradeai és cluji eseményekkel és elhatározta, hogy a kormányt erélyesen felszólítják a közbelépésre, hogy ezáltal hasonló események Erdélyben ne fordulhassanak elő. A másik határozatuk még sokkal érdekesebb. Ebben a magyar diákság felháborodásának ad kifejezést afelett, hogy a román diákság az országos kongresszus alkalmával védtelen és maguknak elégtételt venni nem tudó magyarokon az erőszakoskodások és inzultusok egész sorozatát követte el.

— A Turul bajtársi szövetségben tömörült diákság nem nézheti a megtörtént eseményeket tovább is tétlenül — mondja a határozati javaslat. — A Turul szövetség ezért fegyveres elégtételt kér a román diákságtól, azzal a felszólítással, hogy haladéktalanul nevezze meg két megbízottját, valamint tagjai közül az egyént is, aki a fegyveres elégtételt a legsürgősebben meg fogja adni. A Turul-szövetség e célból szintén megnevezi a maga megbízottjait dr. Raisz Dezső és dr. vitéz Bácsághy György személyében és a fegyveres elégtétel vétele céljából egyik tagját már a legközelebbi órákban delegálni fogja.

— A Turul-szövetség bizton reméli és elvárja, hogy a román diákság, amely legutóbb védtelen emberekkel szemben fegyvert használt, ez alkalommal az egyenlő ellenfelekkel szemben sem fog meghátrálni. A megbízottak a fegyveres elégtétel adás részleteiben azonnal meg kell, hogy állapodjanak.

A fegyveres elégtétel adásra való kihívás a budapesti román királyi követség utján még a mai napon elment és azt a román diákságnak a Turul bajtársi szövetség külön táviratilag is megküldötte.

A cluji hadbírótság szombaton tárgyalja az első diákpört.

A cluji hatodik hadtest hadbírótsága szombaton tartja meg az első diákpört a cluji és oradeai rombolásokkal kapcsolatban. Ez alkalommal Bucurestiből és Iasiból is át fogják kísérni Clujra az ott letartóztatott diákokat. A hadbírótság ügyésze már teljesen elkészült az

ügylátszik nem állott meg a kormány rendszabályainak sorozata, amelyet érthető várakozással fogad a felizgatott közvélemény. Erre mutat Anghelescu közoktatásügyi miniszter mai távirati rendelkezése, amellyel felfüggeszti állásától Malmal professzort, a szamosvári teológiai szeminárium tanárát, akinek felbujtó beszéde volt az oradeai zavargások kirobbanásának egyik főoka. A miniszter távirata elrendeli Malmal ellen a fegyelmi eljárás azonnali megindítását is. A minisztertanács jelentéssel egyidőben — mint Bucurestiből jelentik — az amerikai követség kommunikét adott ki, amely szerint Titulescu külügyminiszter értesítette Culbertson amerikai követet, hogy Keller amerikai állampolgárt a kormány kártalanítani fogja és a kártalanítás ügyében most ejtik meg a vizsgálatot.

anyag feldolgozásával. Az Universal szerint a katonai ügyvédség elhatározta, hogy a végleg letartóztatott diákok közül tizenegy diákot az oradeai és cluji zavargások, harmincvolcat a vasúton elkövetett erőszakoskodások, tizenegyet a Malmaison-kaszárnya előtti tüntetés vezetése, hármat két olasz állampolgár inzultálása és ötöt a bucuresti-i egyetem előadásainak megakadályozása miatt fogva tartanak és bíróság elé állítanak. A többi letartóztatott diákot összesen kétszázhatvanat szabadon bocsátották.

A bucuresti-i központi diákszövetség ezzel kapcsolatban közli, hogy a demonstratív sztrájk megszűnt, miután a letartóztatott diákok többségét szabadonbocsátották. Ez a kommuniké csak a diákszövetség vezetőinek kudarcat akarja szépeníteni, mert tudvalevőleg a sztrájk teljesen meggyűlölt és a diákok nagyrésze még a letartóztatottak szabadon bocsátása előtt megjelent az előadásokon.

Vádak Egry oradeai polgármester ellen.

Oradea lakossága — mint a városi lapok írják — csak most kezd felocsudni a döbbenetből, amibe a véres napok taszították. Ma már, a városi lapok szerint, megállapítható az a különös tény, hogy Oradeán tervszerűen előkészített, minden részletében előre megállapított rombolások és templomgyalázások történtek a kirendelt karhatalom jelenlétében. A két prefektus elbocsátásával megkapta méltó büntetését, de valószínűleg megkapja azt dr. Egry Gergely polgármester is, aki, mint most kiderül, fölöttebb furcsán viselkedett a szomorú emlékü napokon. Kedden este — tehát a legkritikusabb napon — fényes estélyt adott a diákevezérek tiszteletére, ahol folyt a pezsgő, szólt a zene és aztán vendégeivel háza erkélyéről — mint annak idején Nero Róma égését — úgy nézte végig a Cion-templom pusztulását.

Hogy milyen tervszerűen történt minden, — arról az orthodox zsidó hitközség birtokában levő hiteles jegyzőkönyvek megdönthetetlen bizonyítékokkal szolgálnak. Az egyik jegyzőkönyv elmondja, hogy kedden este 7 órakor a Cion-templom előtt megjelent négy diák. A kirendelt karhatalom előtt átmászott a vaskerítésen. Senki ez ellen óvást nem emelt. Alapos terepszemlét tar-

tott a templom körül. Azután az egyházzal ki-nyitattak egy ajtót Bejáról is megvizsgálták a templomot, sőt a zárat feltörték, hogy az este 11 órai látogatáshoz az utat szabadlá tegyék. Az előre elkészített és megtervezett látogatás este 11 órakor pontosan meg is történt, amint azt már mindenki ismeri és amint azt Egry polgármester is végignézte.

Január 3-án temetik el a thora-foszlányokat. — Az aradi zsidó-hitközség részvételre.

A zsidó vallás hagyományai szerint a szentírás meggyalázása, a thóra megszenteltetésénél, a thóra megmaradt pergamenlapjait a főbbi részre össze kell gyűjteni és azt ugyanolyan szertartások közepette, mint a legkedvesebb halottaknál szokásos, kell eltemetni. Bőjtöl szigorított gyásznapon siratják el a zsidó hívők a szentírás meggyalázását. A Nagyváradon megmaradt thorafoszlányokat dr. Kecskeméti Lipót és Fuchs Benjámin főbbi részre gyűjtötték. Nemcsak a templomokban megmaradt szentírás-pergamenlapok vannak már birtokukban, de az ország minden részéből, amerre a kongresszus hazautazó résztvevői a thorákat és kezszereket magukkal vitték és elszórták, összedűdték azokat a zsidó hívők és beküldték a két nagyváradra főbbi részre. Ugy volt, hogy már most vasárnap lesz a thóra széttepett pergamenlapjainak temetése. Ezt a határnapot azonban megváltoztatták és a temetés időpontját január 3-ikában állapították meg. Ezen a napon folyik le a thorafoszlányok temetése az egész országban, mindazon városokban, ahol fosztogatások és templomrablások történtek. Ezen a napon a zsidók bőjtöl szigorított gyásznapot tartanak az egész országban, a zsidó üzletek zárva lesznek és az ipari műhelyekben szünetelni fog a munka a gyász jeléül. Hogy a minden egy Isten-hívők vallásában szentnek ismert ó-szövetségi írást tartalmazó thoragyűlésés fölötti fájdalmat együtt érzik a zsidókkal a keresztyények is, az meghatározóan fog megnyilatkozni a thorafoszlányok temetési gyásznapján. Értesítésünk szerint ugyanis részvételük kifejezésül a római katolikus, református, evangélikus, görög katolikus, görög keleti papok és hívők, valamint a román hatóságok vezérferfiái is részt akarnak venni a temetési ünnepben.

A nagyváradra és kolozsvárra zsidó templomokban történt rombolások és thoramegyalázások megdöbbentő hírére az erdélyi zsidó hitközségek — így az aradi is — közgyűléseket tartottak és mély fájdalmukról, hitestvéri gyászukról átírásban értesítették a két nagyváradra zsidó hitközséget. Az aradi zsidó hitközség részvételre így hangzik:

— Kedves hitestvéreink! Mélyen lesújtva az Önöknel közelben lejátszódott végtelenül szomorú események hatása miatt, foglalkozott előjárásunk a nagyváradra zsidóságot ért fájdalmas csapással. Az előjárás mélyen felháborította a vandalizmus, mely a templomot nem kímélte, a thorákat mélyre hordta, kezszereit megcsufolta. Egész hitközségünk őszinte részvétét hozzuk kifejezésre a t. hitközségüket ért súlyos megpróbáltatás alkalmából s ezennel felajánlunk thorakészleteinkből Önöknek is, miként a kolozsvári károsultaknak egy tekercset, melyet megbízottuknak bármikor készséggel bocsátunk rendelkezésére.

Isten óvja érdemes gyülekezetüket és hártson el minden bánt.

Hitestvéri üdvözléssel

Aradi zsidó hitközség

Schütz, elnök. Vajda, főjegyző.

A szatmári orthodox izraelita hitközség december hó 11-én tartott üléséből küldött hasonló hangú részvételre a nagyváradra orthodox zsidó hitközségnek, melyben bejelentik, hogy mély részvétük kifejezésére küldöttség jön Nagyváradra, Freund Chaim hitközségi elnök vezetése mellett. A küldöttség, melynek tagjai Schwartz Salamon, Feldmann József és Jónap Miksa előjárásági tagok vol-

tak, tegnap jelentek meg a nagyváradra Izr. hitközség irodájában és itt a gyásztól és fájdalomtól elcsukló hangon fejezték ki a szatmári zsidó hitközség részvétét.

Kártérítési pörök lavínja indul meg

A cluj városi tanács ma rendkívüli ülést tartott, amelyen megtárgyalta a legutóbbi rombolásokkal kapcsolatos felelősség kérdését. A legutóbbi napokban ugyanis tömegesen érkeznek be a járásbíróshoz bírói szemle iránti kérvények, amelyek mindegyike egy-egy per alapját fogja képezni, mert azok a kereskedők, akik a rombolás alkalmával kárt szenvedtek, az okozott károkért a városi tanácsot akarják felelőssé tenni. A városi tanács mai ülésén leszögezte, hogy a történetekért a tanácsot semmiféle felelősség nem terheli, minthogy karhatalommal nem rendelkezett és még a romboló események előtt felkérte egy katonát, mint a polgári hatóságokat, hogy intézkedjenek a város javainak megvédése felől. A városi tanács kérdést fog intézni a belügyminisztériumhoz, hogy ezekkel az előrelátható perekkel szemben milyen álláspontot foglaljon el. Addig is azonban, függetlenül a belügyminisztérium erre vonatkozó válaszával, a városi tanács elhatározta, hogy kártérítési per esetén perbe fogja Bucuressti, Iasi és Cernauti városokat, mert a károkat elsősorban ezeknek a városoknak a diákjai idéz-

Hogyan történt az amerikai kapitány inzultálása.

Az Oradeán sulyosan inzultált Keller amerikai kapitány, aki még ma is betegen fekszik lakásán, fogadta tudósítónkat, aki előtt kitért a hosszabb nyilatkozat elől és mindössze ennyit mondott: Jól esik a közönség érdeklődése, sajnos azonban, ma még a történetekről nem beszélhetek.

Az oradeai rendőrség igazgatója az alábbiakban ismertette Keller kapitány inzultálásának történetét: Keller kapitány látva azt, hogy mivé fajul a diáktüntetés, a főügyészhez fordult, akit arra kért, hogy együttesen védjék meg a polgárságot. A főügyész azonban felismerve a kritikus helyzetet, azt tanácsolta a kapitánynak, hogy ne avatkozzon a dologba, mert testi épsége is kockán forog. Keller azonban nem nézhette tovább a történeteket és a Bémer-téren kérte a diákokat, hogy ne romboljanak és ne bántalmazzanak védtelen embereket. A kapitány angol nyelven valószínű beszédet intézett a diákokhoz, akik azonban nem értették meg, sőt a tömegből valaki inzultálta Kellert, aki hatalmas termetű boxoló lé-

Aradmegyei urifiu, megrendítő tragédiája.

Egy kacér asszony a gyilkosságba, majd örületbe kergette. — Földi bíró már nem ítélkezik az aradi elmekórház szomorú lakója fölött.

(Arad, december 14.) Egy, két esztendővel ezelőtt lejátszódott aradmegyei szerelmi tragédia részletei kerültek ma a timisoarai tábla elé. Brancu Virgil az aradmegyei Siria (Világos) község volt jegyzőjének fia. A család féltő gondnal nevelte a fiút, akit sohasem engedtek a többi gyermekkel játszani, sőt iskolába sem engedték, hanem házitanyitót fogadtak melléje. Virgil mindig édesanyja kíséretében jött Aradra vizsgárai s a féltő anya gondosság egy percre sem tévesztette szem elől a fiút. Ez az életmód valahogy félszeggé nevelte Brancu Virgilt, aki 18 esztendő koráig nem is beszélt leánnyal, mert édesanyja arra is vigyázott, hogy holmi könnyelmű szerelem ne fertőzze meg fia lelkét. A fiatalember leérettségizett, majd bevált katonának. A háború idején, 1916-ban orosz fogságba került, ahol ugyanazt az életmódot folytatta, mint édesanyja mellett s bár számtalan alkalma volt nőkhöz közeledni, nem tette. Hazakerült Világosra a háború után és az egész község mulatott a fiu félszegségén. Erről tudomást szerzett Sz. Hugóné, a község akkoriban odahelyezett tanítójának felesége, egy negyven év körüli, de még mindig szép és csábító asszony, aki kacérkodni kezdett a fiuval.

Három hét múltán siker koronázta fáradozását, a fiu belszeretett és rendkívül heves, szerelmi viszony kezdődött, amelynek folyamán Brancu Virgil sokszor éjszakákat töltött az asszony ablaka alatt. A csapodár asszony

ték elő. Ezek a városok viszont a fokozatos felelősség elve alapján, azután azokat a községeket vonhatják perbe, ahová a rombolásokkal vádolt bucuressti-i, Iasi-i és cernauti egyetemi hallgatók illetékesek. Valószínű azonban, hogy ezekre a hosszadalmas kártérítési perekre nem kerül sor, mert a kormányban meg van a szándék, hogy kellőképpen kártalanítsa a kárt szenvedett kereskedőket.

vén, védekezett. A tömeg erre megrohanta és botokkal verésre verte, anélkül, hogy valaki is tudta volna, hogy amerikai kapitány. Eddig tart a rendőrigazgató nyilatkozata, amivel szemben Oradeán egészen másképpen ismerik az esetet. Ugy tudják, hogy Keller nemcsak csillapította a diákokat és elítélte az excessusokat, hanem a védteleneket pártfogásába vette, mire a diákok hamis ürüggyel egyik mellékúccába csalták és ott verésre verték a kapitányt, aki csak rendkívül erős fizikumának köszönheti, hogy életben maradt.

December 19-én tárgyalja a bucuressti-i hadbíróház a diákpöröket.

A Iasi-i egyetem előadásai rendben folynak. Ma éjjel a rendőrség letartóztatott három diákot, akikről bebizonyosodott, hogy résztvettek a rombolásokban. Az Uniunea Evreilor Romani tegnapra hirdetett gyűlést a rendőrség betiltotta. December 19-én kezdődik a bucuressti-i hadbíróház mindkét szekciója előtt a cluj és oradeai rombolásokkal vádolt 11 diák perének főtárgyalása.

végre megunta a viszonyt és másokkal kezdett kacérkodni. Nyíltan azonban nem mert a fiuval szakítani, miután az azzal fenyegette, hogy megöli. Két esztendővel ezelőtt figyelmeztették a fiút arra, hogy az asszony délutánonként a fiatal segédjegyzővel sétál a falu határában. Brancu Virgil puskát vett és kiment, ahol megtalálta az asszonyt. Brancu lelőtte kedvesét, aki nyomban meghalt. Ezután látszólag nyugodtan a csendőrségre ment, ahol feljelentette magát.

Az aradi törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével másfél évi fogságra ítélte Brancu Virgilt, aki megnyugodott az ítéletben. Az aradi ügyészség azonban sulyosbításért felebezett és így került a szerelmi tragédia ma a timisoarai tábla elé. Tárgyalásra azonban nem került sor, mert a fiatalember az első ítélet kihirdetése után néhány hónappal megöregült, dühöngeni kezdett és ma az aradmegyei közkörház emeostályának lakója. Ott éli le napjait szóltan apátiában, dühöngése óta senkihez sem szól és ugylátszik lassankint beszélni is elfelejt.

— Rádióállomás épül Bucuresiben Bucurestiből jelentik: A Dimineata értesülése szerint a postavezérgazgatóság ajálátot kért külföldi cégektől egy rádió-diffúziós állomás építésére. Az építendő leadó állomás egyike lesz Európa leghatalmasabb és legmodernebb állomásainak.

**Követeljen mindenütt
ingyen
AMITIÉ-bélyeget.**

A Magyar Párt elítéli a diákzavargásokat

Willer József dr. felszólalása a kamarában. — Cáfolták Tatarescu lemondását. — Mandátumot adnak Iorga Miklósnak.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának telefonjelentése.) A kamara ülésén dr. Willer József a Magyar Párt nevében tiltakozik azok ellen a híresztelések ellen, hogy a diákzavargásokban kisebbségi elemek is résztvettek volna. Kijelenti, hogy a magyarság szolidaris a zavargások áldozataival. Fildermann moratóriumot kér a károsult kereskedők részére. Duca kéri a kamarát, hogy tekintsen bizalommal a kormány által foganatosított intézkedések elé. Stelian Popescu beterjeszti az anyakönyvvezetés módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelyet a kamara elfogadott, majd elfogadta a megyei alapokról szóló törvény módosítására vonatkozó javaslatot és más kisebb jelentőségű javaslatokat.

A szenátus ülésén Iliescu felolvassa a párisi interparlamentaris konferencia lefolyásáról szóló jelentést. A jövő évi interparlamentaris konferencia Berlinben lesz és azon Romániának szintén részt kell vennie. Anghelescu tábornok beterjeszti a kamara által megszavazott amnesztia javaslatot és az 1928. évi kontingens bevonulásáról szóló javaslatot. Neamtu segélyt kér az oravitai tüzkárosultak részére.

Tatuca lelkész a herkulesfürdői hiányok orvoslását kéri.

Sergiu Nita volt averescanus miniszter, akit Baltiban szeptemberben a kormány támogatásával képviselővé választották, de mandátumát megsemmisítették, az új választás harcaiban visszalépett a jelöltségtől. Egyedüli jelölt Mirto nemzeti-parasztpárti maradt, akit egyhangúlag foglalkoztatási képviselővé proklamálták.

A Politika szerint a nemzeti-parasztpárt elhatározta, hogy egyik erdélyi képviselő tagja lemond mandátumáról és a megüresedett helyet Iorgának ajánlják fel. Erre alkalmas lett volna Balti is, azonban Mirtoval szemben a párt ezt nem tette meg és ezért valószínű, hogy egyik alsófehérmegyei mandátum fog Iorgának jutni.

Több lap közölte azt a hírt, hogy Bratianu Vintila miniszterelnök jelentéstételre szólította fel Tatarescu belügyi államtitkárt, aki részletesen beszámolt a zavargásokról és azután benyújtotta lemondását. Megbízható körökből nyert értesülésünk szerint ezzel az ügygyel kapcsolatban illetékes helyen kijelentették, hogy Tatarescu ezideig nem nyújtotta be lemondását.

Csodát csinált „Bem apó” sirja.

A negyvennyolcas idők legendás hőseinek emlékezete Törökországban. Amikor Bem tábornokból Murad pasa lett.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Hetvenhét éve múlt december 10-én, hogy Bem tábornok, a negyvennyolcas idők legendás hiru Bem apója Aleppóban lehunyt örökre szemét. Nem érdektelen ha ez alkalommal kissé visszapillantunk e különös ember életének ama korszakára, amely a török emigrációban folyt le és amely talán nem is igen ismeretes a nagyközönség előtt.

Bem tábornok már Viddinben áttért az izlám hitre. Ő volt a legelső, példáját nyomban követte Kmetty, Stein tábornok, Kollmann ezredes, Scheidenberger törzsorvos, összesen 74 tiszti, 250 közember. Kossuth és a többi vezérek az első válságos napokban, amíg az osztrák kiadatásukat erélyesen követelte a portánál, nem tettek semmit a renegálás megátlására, sőt még az az álir is elterjedt az internálttáborban, hogy maga a kormányzó is Mohamed zászlajára esküdt. Csak miután az emigráció egytizedrésze áttért, jött a híre, hogy Kossuthot mélyen lesújtotta honfitársainak elhamarkodott lépése. Bemnek levelet írt, amelyben szemére veté kishitűségét, e lépés által — ugymond — lehetetlenné tette magát a világ előtt. E levél kézről-kére járt a táborban, de Bem választát is mindenki elolvashatta, mert az öreg tíz példányban másoltatta le. — Hangja nyersebb, élesebb, mint a Kossuthé, akit megvádol a haza bukásával. Még Perczel Mórnak is, aki épen nem volt kossuthista, csak annyi megjegyzése volt Bem nyílt leveléhez: „Lengyel gorombáskodás!” A táborban pedig kezdtek kerülni Bem apót. Kossuth és Bem e földi életben többé nem találkoztak.

Bem tábornok, aki a mohamedán hitre való áttérés alkalmával a Murad nevet kapta és Duvon tábornokot, akiből viszont Khursid pasa lett, nagyon megszerette Abdul Medzsid szultán. Murad pasa, azaz Bem apó lett az aleppói vilajet parancsnoka. 1850-ben az arabok föllázadtak és megtagadták az adófizetést,

aztán kimondták elszakadásukat Konstantinápolytól. Sziria kormányzó pasája nyomban tanácskozára hívott minden főtisztet, köztük Murad apót is. Amikor már mindenki letette a garast, Bem, aki keveset értett törökül, a terdesimán által újra elmondatta magának az eseményt, aztán így szólt:

— Kérdem, megbiznak-e bennem?

Általános helycsés.

— Akkor ajánlom, adjanak szabad kezet, senki többé engem ne háborgasson.

Mindnyájan hozzájárultak. Az öreg fölkel és kissé bicegve elindult a városba, mintha sétára menne. Szokása szerint terveit senkivel sem közl. Bem kör alakba rakatta az ágyukat. A gyalogságot földött árokba helyezte el. Az arabok megünve a várakozást, kivont görbe kardjaikkal, hosszú fegyvereikkel nagy csoportokban hangos kiáltással megrohanták a várost. Bem az uralkodó magaslatról figyelte a terepet; „önmaga irányította az ágyukat s a kellő pillanatban irtóztató kartácstűzvet küldött a közeledő ellenségre; aztán újra meg újra töltetett, egyik ágyutól a másikig szaladt s alig lehetett ráismerni, oly jókedvvel biztatta a tüzekeket, hogy csak minél sebesebben s biztosabban tüzeljenek”. A szótlan, bus, kiábrándult öreg ismét elemében volt.

Bem a győzelem után magányába vonult újra. A muzulmánok, akik őt még sétáközben sem látták kíséreléssel szót váltani, szentnek tartották. Halálakor egész Aleppo lakossága koporsója köré sereglett s boidog volt, aki jobbkézének ujjait annak deszkájához érintette, amelyeket aztán legnagyobb kegyelettel ajkaihoz és homlokához emelt. A temetőbe érve, a sir szélére tették s órákig tartott, amíg újra mindenki megérintette a koporsót, vagy odaférhetett, hogy megcsókolja és hozzányomja homlokát.

Az emigrációban általában az a gyanu uralkodott, hogy az öreg Bem az akkori politikának lett volna áldozata s ellenségei által megvesztegetett orvosai mérgezték meg; de ennek bebizonyítása homályban maradt, mint-hogy a török szokások tiltják a boncolást. Halála után fél évre történt, hogy egy arabnak erős gyulladásba jött mindkét szeme. Hiába kuruzsolták a dervisek, mit sem használt. Erre a dervis egyet gondolt: elment Bem sirjához, onnan egy rongyban friss földet hozott s a beteg szemére tev. Másnap már látható javulás állott be s a szorgalmasan folytatott borogatás rövid idő alatt teljes gyógyulást eredményezett. Azóta Bem sirja bucsujáró helye a szembajosoknak s akinek már ez sem használ, megnyugszik a megmásíthatatlan végzetben, amelyet a korán szerint minden ember nyakába akasztva hord, miután Isten minden ese-

MEG MUTATJUK AZ UTAT

HOL VÁSÁROLNOLCSÓN.

II CIPŐT

Arad, Bul. Reg. Maria 24. Dáciával szemben. 1057

Ezüst brokát estélyi cipő Lei 625.—
Lack estélyi cipő „ 820.—
Barna bagaria trottor cipő „ 640.—
Mogyorószínű divat cipők „ 665.—
Erős férfi füzös cipő . . „ 740.—
Barna bagaria férfi félcipő „ 740.—

CARMEN

divatcipőkből egyes párok bámulatos olcsón!

Rudolf Mosse hirdetés.

ményt, az ember minden dolgát öröktől fogva rendelte el, az igazság könyvében minden meg van írva s Isten a föltámadás napján megmutatja a kinyitott könyvet.

Letartóztatott bankigazgatók.

Érdekes fordulat egy pesti takarékpénztár hárommillió pengős hiánya ügyében.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Beszámoltunk arról, hogy a Fővárosi Takarékpénztár r. t. feljelentést tett debreceni fiókjára ellen, mert kétmillió pengő veszteséget okozott gabonaszpekulációival. A veszteségről már hírek jártak a tőzsdén és a bank részvényei 60—80 százalékos értékcsökkenést szenvedtek. A Pénzügyi Központ vette kezébe a szanalás munkáit és a debreceni Ipar- és Kereskedelmi Részvénytársaságot a budapesti bank fiókját likvidálták. A könyvekben talált adatok alapján most a debreceni intézet feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen és a feljelentésben elmondja, hogy egyes magán-személyek a gabonaáresés folytán előállott veszteségeket a bankra háritották át és így okoztak kárt a banknak és budapesti anyaintézetének.

Az ügyben ma érdekes fordulat történt, a budapesti főkapitányságon őrizetbe vették a debreceni intézet igazgatóját Fülöp Sándort és helyettesét Berger Györgyöt, akiket hűtlen kezeléssel vádolnak. A kihallgatás alkalmával Fülöp kijelentette, hogy a veszteségeket a rossz gazdasági viszonyok okozták és elhárította magáról a felelősséget. A bank kára nagyrészen megtérül Fülöp magánvagyonából.

Az esti jelentések szerint a debreceni vállalat könyveinek átvizsgálása alkalmával megállapították, hogy az egész hiány három és fél millió pengőt tesz ki.

— Perlik Fordot, Newyorkból jelentik: Kétezer részvénytulajdonos keresetet indított Ford, az amerikai autókirály ellen 1 millió 200.000 font kifizetése miatt. Ford ugyanis 1921-ben megvásárolta a Lincoln Motor Company vállalatot 1 millió 600.000 fontért, azonban a vételárnak csak egy részét fizette ki. A hátralékért és annak kamataiért most perlik.

Tekintélyes MELLEKRESETEK.
Előkelő foglalkozás költségeitől küll!
Felvilágosítást ad:
M. I. WOLF
Keresk. tanácsos!
WIEN, V/A. Krugersstrasse 1.

Megfizethetetlenek a városi adók.

A város vezetősége nem számít a teljes összegű bevételre. — Elkészült Aradváros 1928-as költségvetése.

(Arad, december 14.) Serényen folyik az aradi városi taxakivetés, amely előreláthatólag csak január végén fejeződik be. A kivetésekkel párhuzamosan egymásután futnak be az aradi városházára a felebezések, amelyeknek mindegyike a súlyos gazdasági krízisre hivatkozik és megállapítja, hogy a kirótt adókat képtelenség meg is fizetni. Erre a körülményre maga a város is számít, ami abból is látszik, hogy az 1928. évi költségvetésbe a város csupán az idei adóösszeget vette be bevételként és csak később fogják megállapítani azt, hogy az ideizhez képest 100 százalékosan emelt illetékekből mennyit lehet realis alapon bevételként elkönyvelni. A város pénzügyi szolgálatát tisztában van azzal, hogy a teljes

kivetett összeget a mai gazdasági viszonyok között semmiesetre sem fogja tudni behajtani, még abban az esetben sem, ha a kivetés egyébként törvényes és jogos alapon történt is. Az illetékeknél ugyanis oly magasra szállott fel már maga az alap, hogy ennek 10 vagy 20 százalékát lehetetlenség behajtani a kereskedőkön városi illetékként.

Az 1928. évi költségvetés különben már készen áll és várja a helyigminisztériumból avizált egységes tpuszt, amelynek a rántájára aztán elkészítik és lehetőleg december végén, vagy január elején felterjesztik jóváhagyás végett a minisztériumhoz a végleges költségvetést.

Sötét jóslatok 1928-ra.

Elemi csapások pusztítják jövőre a világot. — Megrendítő horoszkopot állított fel egy berlini tanár.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata). 1849-ben horoszkopot állított Vilmos hercegnek, a későbbi I. Vilmos német császárnak a híres jósnő: Madame Mari Diloa Dilatsche Osaer, ami akkor nagy feltűnést keltett és a későbbi évtizedekben is sokat emlegették, mivel teljes mértékben valóra vált. Még a császár szerencsétlen utódának rövid uralkodását megjövendölte a jósnő. Ennek a híres asszonynak unokája, P. Ket-ty professzor, aki jelenleg Berlinben él és ugyilátszik örökölte nagyanyja természetfölötti adottságait, mert eddigi prognózisai kivétel nélkül betűről-betűre beteljesedtek. Ket-ty tanár saját külön módszer szerint dolgozik, nem használja a csillagászati és spiritiszta jövendőmondó művészet eszközeit, hanem csupán ősrégi, misztikus ind formulákat, amikkel manapság talán már csak élemedett koru cigányok operálnak.

Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának alkalma volt beszélgetni ezzel az érdekes emberrel, aki rendelkezésünkre bocsátotta az 1928. év horoszkópiját. Professzor Ket-ty elegáns szalonban fogadott bennünket, szép, fiatal felesége pedig finom cigarettát és likórt helyezett az asztalra. Az elegáns, öszes tanár pedig beszélni kezdett:

— Az 1928. évnek nincs valami barátságos arculata — mondotta. — Sok természeti katasztrófa fog lezajlani ebben az évben, a politikai és gazdasági zavarok következtében pedig nagy lesz a nyomor. Árvizek, felhőszakadások, földrengések, viharok, hajókatasztrófák állandó izgalomban fogják tartani a világot, Európát egy nagy robbanás, Amerikát egy még nagyobb éri, Olaszország pedig egy hatalmas vulkanikus kitörést fog átélni. A földnek sok „fekete pénteké" lesz, mivel az ipari országokban forradalmi tendenciák fogják zavarni a termelés nyugodtságát. Pénzügyi krízisek sok európai bankot tesznek tönkre.

— Brutális temperaturaváltozásokat is hoz az 1928. év. Elviselhetetlen hideg váltakozik minden átmenet nélkül nagy hőséggel. A klimatikus változások miatt sok országban éhínség üti majd fel fejét. Németország sorsa még a legjobbnak mutatkozik. A Hohenzollernek sosem térnek vissza a trónra s ép ezért felesleges a monarchisták erőlködése. (Ezt megjövendölte Ket-ty a Kapp-puccs előtt is). Nagy sztrájk és mozgalmak zavarnak meg Németország nyugalmát, de a Franciaországhoz való közeledése mindig barátságosabb lesz. Franciaországnak már mincsenek ilyen jó ki-

látásai. A gyarmatokon nagy harcok várhatók és egy-németbarát francia politikai hatalma nagy veszteséget fog jelenteni. Anglia politikai ege igen borusnak mutatkozik 1928-ra. Borzasztó háborúba keveredik, hogy legvörje ázsiai gyarmatait a felkeléseket és emiatt Oroszországhoz kell fordulnia segítségért. — Olaszország óriási félelem hatása alatt fog állni, amit a Vezuv új kitörése idéz elő. Oroszországban megmarad az eddigi kaos. Ausztriában és Magyarországon újra fellángol a baloldali radikálizmus. Amerikában a faji kérdés miatt lesznek zavarok, szóval az 1928. év nehézz depressziót hoz a világra.

Hogy beválnak-e ezek a jóslatok, azt majd csak jövőre ilyenkor lehet megállapítani. Azt a régi népies kiszólást azouban már most is alkalmazhatjuk a sötét jóslatokra, hogy „megjjesztene: nem gilt".

Rejtélyek

az aradi állomási betörés körül.

A jószívű tolvaj visszalopta az eltulajdonított iratokat. — Erélyes nyomozás a titokzatos betörő után.

(Arad, december 14.) Az aradi állomáson, ahol talán egy percig sem szünetel a forgalom, ahol állandó rendőrségi ellenőrzés van, betörés történt. Erről a betörésről már írt az Aradi Közlöny, csak még azt nem írta meg, hogy ennél különösebb, rejtelmesebb eset alig fordult elő. A vendéglő pénztárából kiloptak néhány ezer lejt és egy csomó szelvényt, utalványt és hasonló iratokat. A főpincér sopánkodik:

— A fene bánja a pénzt, csak a papirokat hagyta volna meg az a gazember. Hogy fogom most azok nélkül behajtani követeléseimet?

És következett a második csoda. Másnap reggelre visszalopták az iratokat, csupán egy tizennyolcezer lejről kiállított kötelezvény hiányzott. A főur kölcsönözte valakinek ezt az összeget.

— Mit érek az irásokkal. — siránkozott a főur — ha épen a legfontosabb irás hiányzik. Oda a tizennyolcezer lejem. És jött a harmadik nap: harmadnap reggelre a tizennyolcezer lejes kötelezvény is benne volt a pénztárban. A főpincér ezek után azt hitte, hogy birtokába jutott a mesebeli fehér kőnek és teljesül minden kívánsága.

— Na, most már csak a pénzem kerüljön meg holnapra — szölt öntudatosan. De a negyedik csoda nem következett be. Ellenben a vendéglő személyzetének lelkébe erősen befészkelődött a gyanu. Csakis olyan követhette el a tettet, akinek módjában van a pénztárhoz lopózni, anélkül, hogy feltűnést keltene. A tolvaj tehát közöttük van. Legalább is megvannak erről győződve. Azóta a vendéglő alkalmazot-

Karácsonyi könyvujdonságok

NAGYNAK ÉS KICSINYNEK MEGÉRKEZTEK SANDOR FERENCHEZ, ARAD.

Követeljen mindenütt ingyen AMITIÉ-bélyeget.

bai gyanakodva méregetik egymást. Mindegyik a másikban sejtja a tolvajt, csak a spiritiszta szakács sejt, hogy nem élő ember csinálta ezeket a furcsa dolgokat, hanem egy elátkozott, kóbor lélek. A rendőrség mindenesetre azért tovább nyomoz és reméli, hogy a kóbor lélek kóborlásai közben talán majd csak betéved valamelyik fogdába.

A milliomosné fület vásárol.

Súlyos szépséghiba egy autóbaleset nyomán. A nagy kínalat leverte a fülek árát.

(Az Aradi Közlöny chicagói levelezőjéről). Roller dollármillomos feleségét autószerencsétlenség érte s az egyik fület le kellett operálni. Az orvosok vigasztalták, hogy a mai hajviselet mellett nem lényeges kellék a fül, de Rollerné vigasztalan maradt:

— A fülcimpának ki kell látszani — fajveszékelt — még a legmodernebb frizura alól is... Lehetetlen fül nélkül a társaságban megjelenni.

Az orvosok erre azt ajánlották neki, tegyen közzé hirdetést a lapokban és szólítsa fel a nőket, nem akadna-e közöttük valaki, aki pénz ellenében levágná a fület. Ezt a levágot fület aztán oda lehet illeszteni. Másnap reggel az összes chicagói lapokban megjelent a hirdetés. Néhány óra múlva már jelentkezett az első nő.

— 500 dollárért odaadom az egyik fülemet — mondta.

Fiatalként, szép, fekete asszony volt.

— Be kellene butoroznunk a lakásunkat — magyarázta — erre kell a pénz.

Az orvosok nem fogadhatták el az ajánlatát, mert egyrészt a bőre sötétszínű volt, másrészt a füle tulkiocsiny volt. Rollerné ugyanis szökének született s a fülei nem voltak egészen picinyek. Néhány perc múlva már újabb ajánlatok érkeztek. Ezek között már találtak megfelelő füleket, de ezek meglehetősen drágák voltak. Akadtak olyanok, akik 1200 dollárt kértek a fülekért.

— Ez sok, sok — fajveszékelt a milliomosné.

Az orvosok figyelmeztették, hogy ne sokat gondolkozzék, mert az odavarrás meglehetősen sürgős. Rollerné még sem akarta niagát rászánni a „sok pénz" odaadására s a következmények neki adtak igazat. Minél jobban mult az idő, annál többen tódultak a szanatórium felé.

A füleket kínáló nők egymásra kezdtek licitálni s végül a milliomosné 240 dollárért vásárolt egy megfelelő fület. A 240 dollár befizetése után azonnal levágták a fület s odavarrták a milliomosné fejére.

— Mit fog venni a 240 dollárért — kérdezték attól az asszonytól, aki belement abba — hogy levágnák a fület.

— Mit? — mondta sirva a szegény asszony — hát először is cipőt veszek a gyermekeimnek...

— Kommunista-vereség Kinában. Kantából jelentik: Az ellenforradalmi csapatok nagy harcok után, amelyekben 3000-en estek el, visszafoglalták a várost a vörösöktől, akik menekülni kényszerültek.

Legjobb tőkebefektetés

BÉCSI HÁZAK VÉTELE

2 emeletes bérház 600 ezer lei.
3 " " " 900 " "
4 " " " 1,200 " "

Haupt, Wien,

Magyar

1., Rotenturmstrasse 23.1.5.

levelezés

AGRANDHOTEL

BUCURESTIBEN, Calea Victoriei 11.

Teljesen átalakított nagyszobásu üzemet ismét megnyitotta 250 szoba. Fürdő. Állandóan hideg és meleg víz. Központi gőzfűtés. Minden szobában telefon. Hatalmas hall, külön olvasó és íróterem. Bar Ét terem. Borbély és f drász a h a ban. — Páncélszekrény. (Saf.)

Aradi kereskedő kálváriája a be nem váltott koronák miatt.

Hét éves hajza után előről kezdődik a pör az államkincstár ellen.

(Arad, december 14.) Rendkívül érdekes, elvi jelentőségű döntés érkezett ma Aradra a legfelsőbb semmitőszéktől egy koronabeváltási ügyvel kapcsolatban. A dolog előzményei a következők: Baritz Ferenc kereskedőnek, aki jelenleg aradi lakos, a koronabeváltás idején Gyergyóalfaluban (Iosemben) volt régi és jömeneteli fűszerkereskedése. 1920. augusztusában annak rendje és módja szerint bejelentette ő is a koronakészletét, amelynek beváltása szeptember 1-én kezdődött. Elérkezett a várva-várt nap, a községházat megrohanták az emberek és így a beváltás csak lassan folyt. Este még nagyon sokan voltak, akikre nem került a sor — közöttük Baritz is — és akkor az illetékes közegek egyszerűen kijelentették, hogy a beváltási határidő lejárt és most már senki emberfia nem kap lejt a korona helyett. Baritz és társai az akkori zűrzavarban és fejtelenségben tanácstalanul állottak a nyakukon maradt korona-készlettel.

Szeptember 5-én a clujfi (kolozsvári) volt Consiliul Dirigent rendeletet adott ki, amely szerint kereskedők és élelmiszer árusok kötelesek a vevőktől koronát is elfogadni, amely pénzt aztán szeptember 9. és 10-én az adóhivatal még az esetben is beváltja, ha az illető kereskedő előzőleg már be is váltotta egyszer koroná bankjegyeit. Baritz a jelzett időben el is vitte a rendelet folytán hozzá befolyt koro-

nákat az adóhivatalhoz, hol azonban nem tudtak a Consiliul Dirigent eme rendeletéről és azt a tanácsot adták neki, vigye el a pénzt Clujra. Ott azzal biztatták, hogy 14 nap múlva beváltják a pénzt, mert most az iratok Bucurestiben vannak és minden nap várják a visszaérkezéseiket. A kereskedő várt türelmesen, de három hónap múlva ismét Clujra utazott megsürgetni az ügyet. Azt a választ kapta, hogy az iratok még mindig nem érkeztek vissza, de ha siirgós neki a dolog, utazzék Bucurestibe és a pénzügyminisztériumban keresse meg és hozza el a vonatkozó okmányokat. A pénzügyminisztériumból a Banca Nationaléhoz utasították, ahol végre hosszas keresgélés után ráakadtak az iratokra, amelyekből kiderült, hogy a pénzbeváltó bizottság nem tartotta elegendőnek Baritz indokait és elutasította pénzbeváltási kérelmével.

A közel félmillió lej erejéig károsodott kereskedő erre Roth Hugó dr. ügyvéd útján pert indított az államkincstár ellen, amely végigjárta az összes fórumokat és eljutott a Curtea de Cassatieig. A legfelsőbb semmitőszék most hozta meg ez ügyben elvi jelentőségű döntését, amely kimondja, hogy a koronabeváltással kapcsolatos peres ügyek a közigazgatási bíróság elé tartoznak. Most tehát előről kezdődik a hajza az aradi kereskedő be nem váltott koronái ügyében.

Szenzációk

a bucuresti-i rablógyilkosok vallomásaiban

Nem akartak gyilkolni az elfogott tettesek. — A borzalmas büntény ismeretlen részletei. — A banditák megdöbbenő bűnlajstroma.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata). Megirtuk, hogy a bucuresti-i rendőrség erőteljes nyomozás után elfogta a Rosetti-uccai kettős rablógyilkosság tetteseit, Bungarzanu és Ion Lacusta fiatalembereket, aki a véres büntényt Bungarzan barátnője, Sylvia Melchner volt artistanő segítségével követték el. A rendőrség hivatalos jelentése szerint a banditák elfogatása tegnap a kora esti órákban tervszerűen történt, miután a rendőrség az elmúlt napon már biztos nyomra jutott és sikerült megállapítani, hogy a gyilkosok még mindig a főváros területén bujkálnak. Elfogatásakor egyedül Lacusta fejtett ki ellenállást, s amikor az egyik étteremben, ahol épen vacsorázott, a rendőrök rajtaütöttek, revolvert rántott, azonban meggondolta magát és nevetve az asztalra ejtette a fegyvert. A rendőrségen arra hivatkozott, hogy súlyos idegbeteg és rendkívül féltékeny, hogy a rendőrök az étterembe lépve, egyenesen feléje tartanak. Azt hitte, hogy álruhába öltözött banditák, akik ellen védekezni próbált. Lacusta egyébként elfogatásakor a Nicolae Stoenescu nevet használta és azt mondta, hogy brassói asztalosmester, aki egy műhely megvásárlása végett jött Brassóból Bucurestibe. Felmutatta az írásait is és nyugodtan követte a rendőröket a prefektúrára, ahol a gyilkosság színhelyén talált fényképe dacára is megmaradt amaz állítása mellett, hogy őt Stoenescunak hívják. Csak amikor

szembesítették Bungarzanuval, ismerte be véres tettét. Hidegvérét azonban ekkor sem vesztette el, s amikor beismerte vallomásán jutott, mosolyogva gratulált az elfogatását végrehajtó rendőrtisztviselőnek a gyilkosok fejére kitűzött jutalom elnyerése miatt. A banditák egyébként még beismerték még azt is, hogy ők voltak azok, akik ez év tavaszán kirabolták a palasi állomáspénztárt s mert másképp nem tudtak a pályaudvar épületéből kijutni, meggyilkolták Rafail alfonököt.

Bungarzan a rendőrségen elmondta, hogy a rablógyilkosságot ő eszelte ki s magát a büntényt is egyedül követte el, míg kedvese és Lacusta csak a rablásban segédkeztek neki. Costescu táblabíró özvegyéről tudták, hogy nagyothalló s arról is biztos értesülésük volt, hogy a szobaleány igen féltékeny teremtés, akivel könnyűszerrel végezhetnek. Eleinte nem volt szándékukban gyilkolni, de ez a körülmények miatt elkerülhetetlen volt. Amikor ugyan is az előszoba után a következő szobán átjutottak és összekötözték Mladenovici varrónőt, az okozott zajra a szobaleány felébredt és kiáltott. Erre a két bandita benyomult a cselelőszobába, s mert attól tartottak, hogy a lány mielőtt száját betömhetnék, még egyet kiálthatta, Bungarzan az előszobában talált s magával hozott fejszével mindjárt a belépésnél úgy sújtotta föbe a szerencsétlen leányt, hogy az hang nélkül rogyott össze. Bungarzan szerint a vér megzavarta józanágukat, s anélkül, hogy egy szót is váltottak volna egymás között, Bungarzan óvatosan az özvegy hálószobája felé kopózkodott, zajtalanul kinyitotta az ajtót és amikor két perc múlva visszatért, oda sugta Lacustának, hogy most már az urnő is halott, nyugodtan hozzá lehet látni a rablásához. A terv ellenére elkövetett kettős gyilkosság azonban annyira megzavarta mindkettőjüket, hogy sebtiben összeszedték a kéznél levő értékeket és anélkül, hogy a vasszekevény feltörésével törődtek volna, elmenekültek. — Bungarzan másnap reggel aztán visszatért a villába, s amikor látta, hogy a rendőrség a büntény elkövetésével Mladenovici varrónőt gyanúsítja, megnyugodott és ettől kezdve a legutóbbi napokig kedvesével és Lacustával biztos volt afelől, hogy nem csipik el őket. A nagyobb biztonság okáért azonban álnevet vettek fel és lehetőleg csak néptelenebb melékuccákban jártak.

5, 7 és 9 órákor

U R A N I A B A N

Szöke Szakál és Reinhold Schünzel világhírű komikusok finom tréfáival telet

Földi paradicsom

vigjáték.

Leszállított olesó helyárak.

Jön! Jön!

Segítség, megnősülök

HENNY PORTEN az ismert és kedvelt filmdivával.

Elsőrendű karácsonyi ajándék egy szerencse sorsjegy!

Ára:

Egész 800 Lej	Fél 400 Lej	Negyed 200 Lej
------------------	----------------	-------------------

Fizetendő a sorsjegy vétele után!
Nyerhető szerencsés esetben:

13.000.000
(tizenhárom millió Lej)
Jutalom és nyertesjegy:

12.000.000
6.000.000
2.400.000

és számos nyeremény összesen, több mint egynegyed milliárd Lei.

Azonnali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva!

Semmitéle nyereményilleték, egyáltalán semminemű levonás!

Az összes sorsjegyek fele okvetlen nyer!

A megrendeléseket sürgősen küldi a szenzációs nyeremény rekordjai miatt világhírnévrak örvendő

Fritz DÖRGE bank

Wien VA. Kärntner Strasse 43.

Huzás kezdődik már 1927. december 28-án.

Központunk: **DÖRGE FRIGYES bank r. t.**

Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. készséggel küld hivatalos tervek, sorsjegyeket, nyeresévjegyzéket a megvásárlás céljára.

A bucuresti-i rendőrprefektúrán most állítják össze a banditák bűnlajstromát. Lacusta eddig egy gyilkosságot, harmincnál több betörést ismert be, míg Bungarzan megmarad amaz állítás mellett, hogy a Rosetti-uccában elkövetett kettős rablógyilkosság büntetlenül kivül más bűncselekmény nem nyomja lelkiismeretét. Lacusta előadása szerint leginkább orvosokat, ügyvédeket, kereskedőket és gazdálkodókat fosztott ki, mert azt tapasztalta, hogy az ilyen foglalkozású embereknek mindig található nagyobb pénzösszeg. Elmondta még, hogy az év tavaszán Bucuresti külvárosában holtan talált Tudor Tanase juhajcsárt is kettőn gyilkolták meg Bungarzannal. A hajcsártól 120.000 lejt raboltak el, amely összeg Tanase ekadott juhahiból folyt be. Ezenkívül nagyobb betöréseket követtek el kettősből Constantzaban is, azonban arra, hogy kinél, hol és mikor törték be és milyen értékű dolgokat vittek el, Lacusta már nem emlékszik. A rendőrség most ezekben az ügyekben is megindította a nyomozást.

CSÜTÖRTÖK PREMIER

APOLLO

HARRY LIEDTKE

A FŐSZEREPBEN.

EGY ASSZONY TRAGÉDIAJA.

Az élet drámája filmen, 8 felvonásban.

Leszállított olesó helyárak.

H I R E K.

A diák tanuljon...!

Érdekes történet egy aradvárosi főtisztviselő egyetemi hallgató fiáról, aki nem vett részt a zavargásokban.

(Arad, december 14.) Az egész országban visszhangzik ma Oradea-mare (Nagyvárad), Cluj és Iasi városok nevei a diákzavargásokkal és templomrombolások szomorú ügyével kapcsolatban. Minden jóérzésű ember, akármilyen nemzeti-ségű és vallású legyen is, felháborodással emlékszik meg ezekről az eseményekről, amelyek az országot az egész világon kompromittálták. Ezeknek az eseményeknek közepette jóleső érzés fogja el az embert, ha látja, hogy a józanul gondolkodó emberek visszahúzódnak ilyen mozgalmaktól és, ha másként nem lehet, inkább eltávoznak az események színhelyéről, semhogy még csak lássák is a vandalizmust. Az alábbi történet példaképpé szolgálhat s bizony jó volna, ha minden apa, aki azt akarja, hogy az egyetemen tanuló fia tényleg tanuljon és zavargások helyett inkább az előrehaladásban vegyen tevékeny részt, okolna ezen a történeten.

Aradvárosi vezetőségének egyik, román nemzetiségű, magas állásban levő tagjáról van szó, akinek fia a cluji egyetem hallgatója s aki, amikor utnak bocsátotta fiát az aula felé, kijelentette: — Minden támogatást kapsz tőlem, hogy tanulmányaidat zavartalanul folytathasd, de csak akkor, ha nem veszel részt semmiféle erőszakos mozgásban. Ha ezt megteszed, megvonok tőled minden támogatást, mert én azt akarom, hogy tanulj és nem azt, hogy gyűlöletet szíts.

Ezzel a megjegyzéssel indult utnak az aradi fiatalember, aki — mint a későbbi események igazolják — szörül-szóra megfogadta az apai parancsot. A diák szintén résztvett az oradeai kongresszuson és egyszerre egész váratlanul megérkezett Aradra. A rombolások első napján. Családjának csak azt mondta, felhasználta az alkalmat arra, hogy meglátogassa őket, azonban később beigazolódtott, hogy a rombolások elől jött a szülői házhoz. Másnap még inkább dühöngött a diákzavargás, pusztulás hirtette be az utat, amerre a rombolók jártak... azonban az aradi fiatalember távol állott ezektől az eseményektől... Az apa pedig büszkén mondta el jóbarátjainak a történetet, büszke arra, hogy fia megfogadta a tanácsot, aki abban a pillanatban, amikor nem komoly munkáról volt szó, otthagya a kongresszus színhelyét és most boldogan jelenti ki: — A fiam ezért karácsonykor szép ajándékban fog részesülni, mert nekem is boldog karácsonyt okozott.

Vajha minden apa példát venne erről a kis esetről és egyetemi hallgató fiát így készítené elő az egyetemre, de példát kellene venni minden igazszándékú diáknak is. (m. r.)

— Az aradinegyel liberálispart nagygyűlése. Holnap délelőtt fél 11 órakor ülést tart az aradi liberálispart. Az ülésen valamennyi megyei szervezet elnöke részt vesz. De Aradra érkezik ez alkalommal a bucaresti-i központ több vezető tagja. Az ülésen, amelyen Vaitoianu tábornok elnököl, méltatni fogják Bratianu Ionel, az elhunyt miniszterelnök érdemeit, majd üdvözölő táviratot menesztenek utódlának, Bratianu Vintila párt- és miniszterelnöknek.

— A bucaresti-i csehszlovák attasé köszönete Aradnak. Ma köszönő irat érkezett a bucaresti-i csehszlovák követség katonai attaséjától Aradra, amelyben az attasé megköszönte azt a meleg fogadtatást, amelyben Arad az átutazó csehszlovák törzstiszteket részesítette. Az írat szövege a következő: — Az aradi városi tanács elnökének, Arad. — A csehszlovák köztársaság nemzetvédelmi miniszterének megbízásából köszönetünket fejezzük ki azért a meleg fogadtatásért, amelyben a csehszlovák állam átutazó tisztjeit részesítették, amikor az Önök szép városán ulaztak keresztül. Biztosítom önöket, hogy a testvérlenség eme spontán megnyilvánulása csak intenzívebbé teszi azt a köteléket, amely a két nemzetet összeköti. — Braun József őrnagy, a bucaresti-i csehszlovák követség katonai attaséja.

— Áthelyezett aradi huszartiszt. Taico-reanu Constantin I. rostori ezredbeli kapitányt szolgálati érdekből Bucarestibe helyezték át. A szimpatikus, fiatal huszartiszt kedvelt tagja volt Arad uritársadalmának és ezért távozását igaz sajnálattal veszi tudomásul a város közönsége.

— Briand nem akar találkozni Mussolinival. Párisból jelentik: Briand a mai minisztertanácsban a következőket jelentette ki a francia-olasz viszonyról: Azok a hírek, amelyek Mussolinivel való találkozásomról szólnak, légbőlkapottak. Ebben a pillanatban egyikünk sem óhajt a másikkal találkozni, mert a találkozó semmiképpen sem járulna hozzá a jövőszony megjavításához, sőt ellenkezőleg, mindkét részről kényszerülne megállapítani, hogy nagy nézeteltérések vannak közöttünk. Ezeknek kiküszöbölésére most folynak Páris és Róma között a tárgyalások és a találkozás maga csak a kedvező talaj előkészítése után történhetik meg. Ennek időpontja azonban teljesen ismeretlen.

— Magyar megyei delegátus Aradvárosi tanácsában. Nagy előkészületek folynak az aradi megyei tanács december 21-re kitűzött alakuló közgyűlésére, amikor a permanensbizottságot választják meg. Az alakuló ülésen jelölik ki azt a hét tanácsost is, akiket a városi tanácsba delegálnak és akik között egy magyar tanácsos is szerepel: Kócsy Jenő hírlapíró, aki egyben a permanensbizottság magyar tagja is lesz. Kócsy — értesülésünk szerint — a megye egészségügyi és népjóléti szolgálatának lesz a feje.

— Az iskolák karácsonyi szünete. Bucarestből jelentik: Az összes iskolák december 22-én kapják ki a karácsonyi vakációt.

Izlésees női felöltők olcsón csak a „VICTORIA“ női confectio divatházban Arad, a Dáciával szemben

— Gyárégés Timisoarán. Az elmúlt éjjel nagy tűz riasztotta fel Timisoara (Temesvár) II. kerületének lakóit. Éjjel előtt néhány perccel kigyulladt a Gyár városban, a Páva-ucca és a Rózsa-tér sarkán álló Ceres keményítőgyár. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy a három épületszárnyból álló gyártelep első traktusának első és második emelete pillanatok alatt lángba borult. Ennek ellenére, hogy a közelben lévő gyárvárosi tüzoltóaktanyából a tüzoltók csakhamar hívás nélkül a helyszínen termettek és rövid idő alatt kivonultak a belvárosi, meg a józsefvárosi tüzoltók is, a lángbaborult épületszárnyak már csak a földszintjét lehetett megmenteni, de viszont a tüzoltók önfeláldozó munkája lehetővé tette azt, hogy a másik két épületrész nem érte kár. A tűz a második emeleti csirizzsárítóban keletkezett, eddig még ismeretlen okból. Valószínű azonban, hogy vagy rövidzárlat, vagy a városi transzformátorból kicsapó szikra idézte elő. Éjjel előtt a gyár gépésze és két munkás tartózkodott az épületben és ők is csak azt vették észre, hogy az első traktus tetőzetét lángnyelvek borítják el. Telefonálni akartak a tüzoltóságért, de a gyárvárosi tüzoltók már ott is voltak és később megérkeztek a belvárosi, meg a józsefvárosi tüzoltók is. Negyed egykor már 20 sugárból zuhogott a víz az égő épületre és másfél órai munka után sikerült a lokalizálás. Az oltás közben három tüzoltó megsebesült. A Ceres-gyár kára eddig még ismeretlen, de mivel az egész épület biztosítva volt, megtérül.

Legelegánsabb a WIMPASSING hó- és sárceipő.

— Hőteg a csehszlovák miniszterelnök. Prágából jelentik: Brnohi miniszterelnök súlyos influenzában fekvő volt. Az orvosok sürgős konzultánst hívtak hozzá.

— Meghalt a Fonciere vezérigazgatója. Budapestből jelentik: Ribáry Mór kormánybiztos tanácsos, ismert pénzügyi szakértőként, a Fonciere vezérigazgatója, meghalt 69 éves korában. Temetését este hatkor lesz a Fonciere intézet székéből.

Nagy árkedvezmény!

Üzlet átalakítás előtt mindent olcsóbban vásárolhat!

Szabó drogueriában!

— Sikertelen árverés Winternitz Jenő vitás adóhátráfeka miatt. Ma délben, amikor a legnépesebb volt a korzó, Winternitz Jenő nagykereskedő üzlete előtt megperdült az adóvégrehajtó dobja. A dob — talán a tulontul használatból, vagy mert meghűlt a nyirkos téli délelőttön — kehesen, szomorúan pergett a sovány dobos kezei között. A szomorú hangokra összegyűlt a népgyűlésűl néhány szomszéd kereskedő, akik kiálttak boltjuk ajtajába és úgy nézték, mint végeznek a pénzügyigazgatóság közegei. De a dob hiába nyekergett, hiába pityergett. Majdnem félóránig is eirtartó kinszenvedése egyetlen ember szívét sem hatotta meg, a járókelők kíváncsian megálltak ugyan egy-két percre, de aztán szomorúan tovább mentek: árverelő egy sem akadt. De már nem is volt szükség erre. Az aradi kereskedők nevében Pacuraru Brutus, az aradi kereskedelmi és iparkamara főtitkára és Taran munkügyi felügyelő közben interveniáltak Nicolaeu pénzügyigazgatónál, hogy halasszák el az árverést, mert a Winternitz Jenőből követelt adóhátráfek kétséges és azt egyizben a Curte de Casatie már törölte. A pénzügyigazgató erre nyomban visszarendelte közegeit és most egyidőre ismét elcsendesült a harci torna a Bulv. Regele Ferdinand és a Bratianu-ucca sarkán.

— Nincs kegyelem Valerian huszárezredes gyilkosának. Bucarestből jelentik: Ismeretes, hogy dr. Kosztka Istvánt a bíróság Valerian Zsigmond alezredes meggyilkolása miatt három évi fegyházra ítélte, de betegsége miatt ideiglenesen szabadlábra helyezte. Kosztka közben perének újrafelvetését szorgalmazta és kegyelmet is kért. A napokban döntöttek kegyelmi kérvénye felett, amelyet elutasítottak és közölték Kosztkával, hogy december 22-ikén meg kell kezdenie büntetése kitöltését.

Világhírű Lindener bársonyok KELL és KRAUSZ-nál Arad.

— Megnyílt az iparosok szabadegyeteme. Az aradi Iparos Otthonban ma kezdődött meg az az ismeretterjesztő előadásciklus, amelyet a vezetőség minden szerda este, egész február hónapig terjedően programjába vett. A mai első előadásra színültig megtelt az otthon nagyterme érdeklődő közönséggel, amely odaadó figyelemmel hallgatta dr. Krenner Miklós hírlapíró, az aradi újságírószervezet elnökének élvezetes és fordulatos előadását, az ipar kezdetéről. Dr. Krenner Miklós visszavezette hallgatóságát a történelmi idők kezdetére, amikor a bot volt az egyetlen ipartermék, mondható termék. Szellemesen vázolta tovább a fejlődést, a kőkorszakon át, egész a bronzkorszakig, majd ismertette az első ipari állomokat, Föniciát és Egyiptomot. A hallgatóság lelkes tapsal honorálta a nívós előadást.

— Angol diákok verekedése. Londonból jelentik: A Hypodrom-színház tegnap este dízelőadást rendezett az oxfordi és cambridgei diákok döntő futballmeccse alkalmából. Az előadás előtt azonban a diákok összeveszttek a meccs miatt és verekedés keletkezett a két tábor között. Erre a rendőrség gummitobotokkal kiverte a diákokat a színházból, mire a diákok a színház közelében folytatták a verekedést. A rendőrkészültség megerősítést kért, mire mindenfelől érkeztek autómobilon reulőrök a színházhoz, amely körül teljesen megsakadt a forgalom. A diákok végre megszaladtak a rendőrök elől, a diszelőadás pedig elmaradt.

— Csodás karácsonyfadiszek Kerpelnél. — Meggyilkolta anyósát. Megirtuk, hogy Dronka Katalin 67 éves menyháza asszonyt felakasztva, holten találta. A csendőrség gyanusnak találta a halálesetet s ezért nyomozást vezetett be. Mára aztán lefahóztatták és Aradra hozták menyét Dronka Vazulnét, akit azzal gyanusítanak, hogy elűt a megfoltott, szíven relaxasztotta anyósát. Az asszonyt letartóztatták.

Az eszperantisták ünnepe. December 15-én ülik meg a világ eszperantistái a világnyelv negyvenedik évfordulóját. És ezt a napot, amely a nyelv zseniális feltalálójának, Dr. Zamenhofnak születésnapja is, a könyvünnepek kiáltották ki. December tizenötödike eddig is ünnepnapja volt az eszperantistáknak, de az idén a világ összes eszperantó klubjai ünneplést tartanak, amelyen propagandát csinálnak a gazdag eszperantó irodalomnak és terjesztik az új világnyelven megírt könyveket. Eszperantó nyelvre számos magyar szépirodalmi és tudományos mű van lefordítva és az ünnepnapon eladott könyvekről az egész világon statisztikát készítenek. A világ eszperantistái olasz mintára szervezik meg a könyvünnepeket. Olaszországban ugyanis nemrég Mussolini védőnöksége alatt könyvünnepeket rendeztek, amikor egyetlen napon több mint egy millió olasz könyvet vásároltak meg.

Megsemmisítették az öncsonkító bécsi mérnök felmentését. Bécsből jelentik: Ismeretes, hogy Marek Emil, akit azzal vádoltak, hogy a biztosítási összeg megszerzése céljából levágta egyik lábát, az esküdtszék felmentette. A felmentés után Marek kiegészített a biztosítótársasággal, amely nem akarta a 30 milliárd koronát kifizetni és azóta Marek a biztosítótársaság havi apanázsából él. Az ügy most került a semmitőszék elé, amely megsemmisítette a felmentő ítéletet. Ez természetesen most már nem változtat azon a megegyezésen, amelyet Marek a biztosítótársasággal kötött.

Most az ideje,

hogyan boldogulhasson az első lépést megtegye. Január hó 18-án kezdődik a cseh-szlovák oszt. sorsjáték húzása, mielőtt is rendeljen azonnal egy sorsjegyet a sorsjegykészítő közismert **Ungar bankháznál Kosice (Kassa) Malmuccia 20.** A sorsjegyek Arad egész 80 kor 40 lej, fel 40 kor 200 lej, negyed 20 kor. 100 lej, nyolcad 10 kor. 50 lej. Prospektusok és felvilágosítások szívesen szolgálnak a nevüket bankház. Diszkrét szétküldés, külön kiküldés. — Elarutók és ügyvédok felvételnek. 6621

Utmutató az utlevélszerzésről. Néhány nap múlva egy érdekes és hézagpótló könyv hagyja el Aradon a sajtót. Stana Traian, az aradi rendőrprefektúra ismert nevű, közbecsülésben álló titkára, román és magyar nyelven egy könyvet állított össze, amelyben pontos utasítást ad arra vonatkozólag, hogy a még mindig tájékozatlan közönség hogyan szerezzon utlevelet, az utlevélhez szükséges okmányokat, azonkívül pontosan tájékoztat az amerikai utlevelek megszerzéséről. A könyvhöz kérvényminták vannak mellékelve, úgy, hogy azok alapján mindenki saját maga írhatja meg a szükséges kérvényeket. Külön tájékoztatást meg azok az utlevelet, akik még nem rendelkeznek román állampolgársággal. A könyv, amelyhez Filotti Zamfir rendőrprefektus írt előszót, valóban értékes szolgálatot tesz a közönségnek.

ANACOT pastilla rendszeres szopogatásával fertőtleníti a száj és garatüreget. ANACOT pastilla megvédi a fertőzőeses bántalmaktól.

Magyart a bécsi magyar követségen. Bécsből jelentik: A bécsi magyar társadalom legnagyobb és legelőkelőbb szervezete, a 35 éves Bécsi Magyar Egyesület hagyományos magyar bálja helyett az idén a magyar követség disztermeiben most rendezte meg reprezentációs ünnepi mulatságát. A rendező hölgybizottság élén Ambrózy Lajos gróf követ felesége, Degenfeld Ludovika grófnő állott. A díszes közönség fogadtatását hangverseny követte, amelyen Bécsben élő kiváló magyar művészek szerepeltek. Szemere Magda, a kitűnő hegedűművész Chopin és Sarasate műveivel aratott szünni nem akaró tapsokat. Kováts Dezső, a Staatsoper baritonistája és Nádor Jenő, a Carltheater művésze magyar és műdalokat énekeltek sikerrel. Schwarz Käthe opera énekesnő, Isserlis Gyula zongoraművész és Guttman Käthe szavalóművész nagy tetszéssel fogadott produkciói után Békeffy László konferansza fejezte be az estély művészi részét. A közönség sorában a magyar követség tagjai kívül megjelentek a német, svájci, németalföldi, olasz és angol követség tagjai, valamint a bécsi magyar társadalom előkelőségei. A fényesen sikerült és hajnalban táncokkal véget ért estély rendezése Szabó István dr. és Novák Tivadar miniszteri osztálytanácsos érdeme.

MA osztrótkön MA
PREMIER MA

Egyasszony tragédiája.

Szerelmi dráma 8 felv.

APOLLO

Főszerepben:

HARRY

LIEDTKE

LEE PERRY, VIVIAN GIBSON.

Leszállított olcsó helyárak!

Elfogtak egy aradmegyei bankrablót.

Letartóztatták a kifosztott bank szolgáját. — Az elrabolt pénzből hatvankilencezer lejt megtaláltak a pénzintézet padlásán.

(Arad, december 14.) A Szemleki Gazdasági Takarékpénztár németperei főkijának kirablása ügyében folytatott nyomozás a mai napon szenzációs eredményt ért el. Amint a napokban megírta az Aradi Közlöny, egy betörőbanda behatolt a pénzintézet igazgatójának lakásába és onnan nagyszámú készpénzt rabolt el. Ugyanott megkerítették a bank páncélszekrényének kulcsát is, amelynek segítségével könnyűszerrel kifosztották azt és több fontos okmányon kívül háromszáz ezer lejt készpénzt vittek el. A németperei csendőrség az aradi csendőrpáncsnökség utasítására nagy apparátussal kezdte a nyomozást. Már az első pillanatban valószínű volt, hogy olyan emberek követhették el a rablást, akik telje-

sen jártasak a bankban és ismerik az igazgató lakását. A gyanúsítottak között volt a pénzintézet szolgája is, akit a rablás óta állandóan figyelemmel kísértek. A felmerült gyanúk alapján ma este átkutatták a bankhelyiséget, a benne levő lakásokat és az egész épületet. A kutatás meglepő eredménnyel végződött: amennyiben a pénzintézet padlásán, a ládák között eldugva, az elrabolt pénzből megtaláltak hatvankilencezer lejt. Az aradi csendőrség utasítására ma őrizetbe vették a bank szolgáját, aki egyelőre tagadja, mintha része lett volna a betörésben. A nyomozás tovább folyik és valószínű, hogy még a holnapi nap folyamán meglepetést keltő letartóztatások lesznek Németperegen.

Súlyos vádak egy aradvárosi tisztviselő ellen.

Angel polgármester rendeletére egyelőre házi vizsgálat indult meg ellene.

(Arad, december 14.) Az aradi városházán néhány nap óta szigorú és erősen titokban tartott vizsgálat folyik az aradi városháza egyik fontos munkakörét betöltő tisztviselő ellen. Néhány nappal ezelőtt történt, hogy bizalmasan a tudomására hozták Aradváros vezetésének, hogy a város egyik tisztviselője visszaél állásával és az anyagbeszerzések körül jelentősebb károkat okoz a városnak. A bizalmas értesítés szerint a tisztviselő az egyes anyagokat magasabb árban számította fel a városnak mint amennyibe tényleg kerül-

tek és ezekkel a manipulációkkal eddig mintegy 50—60.000 lejt kárt okozott a városnak. A közlés nyomán Angel polgármester rendeletére egyelőre házi vizsgálat indult meg, amely szigorúan titokban folyik és amely néhány nap alatt befejeződik. Amennyiben a vádak beigazolást nyernek, a tisztviselőt azonnal elbocsátják állásából és egyben bünyvadi eljárást indítanak ellene. A vizsgálat érdekében természetesen a tisztviselő nevét és beosztását, valamint a terhére rótt szabálytalanságok pontosabb ismertetését nem közölhetjük.

Karácsonyig

minden vevő értékes ajándékot kap már 200 lejes vásárlástól kezdve.

M. FISCHER Arad,

üveg-, porcellán-, díszmű-kereskedő, Neuman-pajta

Ellopott kerékpár. Tóth György aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a str. Numa Pompiliu (Kassa-ucca) 42. számú házban lévő lakásából egy hat ezer lejt értékű kerékpárt elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

A kis primadonna. Bodnár Manci énekel és táncol a Nővédelmi Hivatal vasárnapi mesedélutánján. Jegyek csak szombat estig Oláh Sándornál.

Reggelire és uzsonnára a legegészségesebb, legértékesebb táplálék egy csésze tejben 3 kávéskanál Ovomaltine.

Szünetel a vízszolgáltatás. Értesítjük a t. közönséget, hogy december hó 15-én délután 2 órától 6-ig a vízszolgáltatás a következő Str. Russu Sirianu, Pt. Imp. Traian, Str. Filipescu, R. Veliciu, Porumbariu, Cogalniceanu, Lae Barna, Fabriciei, Gójudu, Pt. Catedralei, Trib. Buteanu és Turnului uccákban főső-javítás miatt szünetelni fog. Uzenelé Kommunale, Arad.

RÁDIO-MŰSOR. Csütörtök, december 15. Wien — Grác. 16.15. Hangverseny. — Berlin. 20.50. Zenekari hangverseny. — Boroszló. 20.45. Robert Koppel est. — Frankfurt a. M. 19.35. Orgona és karénekhangverseny. — Leipzig. 20.30. Táncezene. — Milano. 23. Jazz-band. — München. 19. Operaelőadás. — Nápoly. 21. Zenekari hangverseny. — Pozsony. 19.10. Gramofonzene. — Prága. 19.30. Szimfonikus hangverseny. — Róma. 20.40. Operaelőadás. — Stuttgart. 20. Mozart-hangverseny. — Zágráb. 18. Hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Az opera kamarazenekarának hangversenye. 21.30. Hangverseny. 22.20. Jazz-band.

Dr. Gárdos szülész-nőorvos rendelőjét Piata Catedralei No. 5. (Tököli-tér) volt Frick házába helyezte át.

Karácsonyra könyvek olcsón Kerpelsi.

Kenderessy József fogműtermét Str. Romanului 12. (Zrínyi-u.) helyezte át.

Megmutatja a Derby mai hirdetése az utat, hol vásárolhat a legjobb olcsón.

Bebizonyosodott tény, hogy az összes európai lottók között a cseh-szlovák állami osztályosorsjáték a legelőnyösebb és a legolcsóbb; $\frac{1}{4}$ cK 20, $\frac{1}{4}$ cK 40, $\frac{1}{4}$ cK 80. (A portó cK 2.) Duplasorsjegy (2 egész sorsjegy, egyenlő számú) cK 160 — A most következő 18.-ik játék öt osztályánál 57 millió 394 ezer csehkorona össznyeremények minden levonás nélkül lesznek kifizetve. Főnyeremény: 2 millió korona. A sorsjegyek terjesztője a világhírű főelárusító cég: Wald Bankház Kosice (Kassa.) Diszkrét szétküldés felirat nélkül zárt borítékban, hivatalos játékterv melléklettel. Befizetések az eredeti sorsjegy átvétele után, külföldi (nemzetközi) postautalványon, vagy átírt levélben (lejben.) I. osztály húzása 1928. január 18. Cím: Wald Bankház, Kosice.

Irodák makulaturáját veszi Kerpel Izé.

Missis Mand, a kiváló jósnő Amerikába szerződött. Elutazása előtt pár napig Corvint M. (Hunyadi) ucca 3. alatt fogadja a t. közönséget. Mindent tud, már a belépésnél nevén szólítja önt.

Ne kesse le a terminust! mert a december 17-ike után érkező megbízások csak azon esetben intézhetőek el, ha az amúgy is csekély sorsjegykészlet nem lesz teljesen eladva. T. olvasóink figyelmét felhívjuk a népszerű Dörge Frigyes bankházának (Wien, I.—A. Kärtnerstrasse 43.) lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

Monstre-vizsgálat egy aradi köztisztviselő ellen.

Belügyi vezérfelügyelő vezeti a vizsgálatot a tömeges panaszok ügyében.

(Arad, december 14.) Ma délután váratlanul egy belügyminiszteri vezérfelügyelő érkezett Aradra, aki sürgős vizsgálatot rendelt el egy aradi köztisztviselő ellen. Az illető nevét egyelőre nem hoztuk nyilvánosságra, mert az ellene felhozott rendkívül súlyos vádak még nincsenek teljesen beigazolva. A köztisztviselőt a kórházból rendelték be a vizsgálatra, ahol napok óta ápolás alatt állott. Több mint husz panaszost hallgatott ki késő esti órákig a vezérfelügyelő és a panaszosok mindegyike súlyos terhelő vallomást tett a tisztviselő ellen. Többek között azt állítják, hogy a tisztviselő a járásbíró által kiállított meghatalmazással felszedte a kirótt pénzbírságokat, amelyekkel nem számolt el és az illetőknek

ujra meg kellett a bírságot fizetni. Többben zsarolással, csalással vádolják a tisztviselőt, akinek a kihallgatását holnapra halasztotta a vezérfelügyelő. A vizsgálat eredményét a legnagyobb izgalommal várják az illetékes körök, mert egyesek szerint az egész ügy bosszuhadjárat a tisztviselő ellen, akinek módjában lesz olyan mentőtanukat és igazolásokat felsorakoztatni, amelyek megdöntik az ellene felhozott összes vádakát. Ebben az esetben monstre bűnpör lesz a vizsgálatból, mert a tisztviselő körülbelül harminc ismert aradi ember ellen tesz feljelentést hatósági személy ellen elkövetett becsületesértés és rágalmozás miatt, ami az új rendtörvény értelmében a hadbíróság elé tartozik.

Irodalom és művészet

Két művész a közönség előtt.

Bálint Gyula és Diószeghy László kollektív képképzéséről az aradi Katolikus Kulturházban.

Két régi ismerős, két patentírozott márka. Két nyugtalan véru Áhaszvérsza a kikristályosodott Művészetnek, akik minden évben új révekből indulnak új szépségek felé s úgy térnek vissza hozzánk, mint a legtékozlóbb Krösusok: mindig iján, mindig gazdagom, mindig dus ajándékokkal.

Bálint Gyula. Két esztendeje már Jules Balint, kinek öserejü művészete az alexandriai francia sajtó utján már Páris művészi nagyszerűségének Bizánc-kapuján is átjutott. Aradi tárlatával egyidőben Párisban és Caíróban is állít ki Bálint Gyula. És ha ottani sikereit akarnám lemérni a Kulturházban kiállított pasztelljeiről, akkor csak a rajongás attributumából fonhatnék koszorút Arad nevében a közönség elszármazott nagy művész számára. Bálint Gyula nagyon jól tette, hogy őszítőnelei után Kelet felé vette útját. Arabia és Egyiptom színviziói kellett, hogy bársonyos, puha színeit kitombolhassa magából. De a Szahara felett boltozó ég még idegen lehet számára, vagy nem meri kielezni azt a csodálatos trópusi kontrasztot. Csak a perzselő homok s a kókuszpálmák tikkát tárja fel. Sok-sok veres és sárga színt használ, de a Rös-el-kretával életrehívott éles levegőjü „Ucca részlet” felett alétan omlik el az ég. Mintha félne Bálint Gyula, hogy az ég színek felett a mélylila kupolát nem értenék meg erőfelé. Legtöbb kiállított kompozíciója figurális. A „Kíváncsiak”, az „Uccai cipőtisztítók”, a „Friss hírek”, a „Reggel” szinte lenyíróznak orientális miliójü szépségük varázsával. A „Beduin asszony”, a „Fátyolos nő”, a „Nagyapa”, az „Arab jós” és a „Beduin férfi” Bálint Gyula művészetének legkifejezőbb erejü alkotásai. „Mazzuga” címü férfiaktja kecsesen plasztikus, finom. Az „Ugráló faunok” és a „Beduin sátor” már legújabb alkotásai közül való lehet. Valami ismeretlen misztikum elcsodálkozása remeg belőlük és egy pár lépésnyi óázis minden izgató szépségét rögzíti meg, amely körül riadtan, sunyitva buvik meg a végtelen sárga-szürke homoktenger.

Diószeghy László. Legutóbb — úgy négyesztendeje — a magántulajdonban lévő velencei Ciaccia-képtár leggazdagabb szalonjában csodálkoztak el az emberek Diószeghy egy régebbi díjat nyert „Cigányputri” címü vásznával. A szalonban — klasszikus mesterek között — egyedül Diószeghy László képviselte a magyar pikúrát s ezért különös jó érzéssel töltene el, ha most én kalauzsolhatnám kitünő velencei ciceronémat, akinek a kiállított harmincöt hatalmas vászon előtt a következőket mondanám el:

— Uram, ön eddig csak egyetlen kompozíciójáról ismerte Diószeghy Lászlót. Legyen kegyes és álljon meg itt velem az „Őszi boru-

lás” előtt. Látja ezeket a halálba halkuló rőt színeket, a köris távozó lombjait, amelyek szinte sirósan bucsúznak a csodálatosan megpingált tó kristálytükréről? Látja ezt az egyéni technikát, érzi ezt a dus szépség-erőt? Aztán az „Öreg cigány” portréját. Milyen meleg, milyen liktető ez a banna tónus, érzi? Vagy a „Borus őszi hangulat”. Arany és sárga, meggypiros és narancs színek. Párás, könnyes őszi levegő. És a csodálatosan nehézborulású ég felette! Tovább. A „Vizesés a Lapusnikban”. A páfrányok milyen szerelmesen cirógatják a szürke-beres sziklákat s elrevedő árnyékuk kékes-lilaságának milyen ujjze van. Még tovább. Az „Őszi délután”, a „Naplemente”, az „Őszi színek”, az „Ősszel” és a „Fata Fetelor”. Ezek a havasi levegőjü plenének a Retyezát „Bratkoje” völgyéből. Aztán az akvarellék. A „Gugus Murari részlet”, a „Sziklák a Gugun” és a „Téli napsütés”. Ismerte ezt a Diószeghy Lászlót is? Ugye nem. Pedig ez az igazi Diószeghy. A csodálatos szín-költő, a nagyobbiki művész. Aki rajongó ódákat pingál az őszi lombról, őszi levegőről, őszi víztüköréről. Ez az igazi, a nagy-művész Diószeghy László, az Ősz örök-iffudalos szerelmese. (p. a.)

* Az aradi városi színház heti műsora. Csütörtök: Szombatesti hölgy, vigjáték. A. Hérlét. Péntek délután félhétváradakai: Hófehérke. Este román előadás. Szombat d. u.: Aranyember. (Ifjusági előadás.) Este: Csattan a csók, operett. (Bemutató előadás.)

Karácsonyra

Nagy Géza

leplük meg hozzátartozóinkat, gyermekünk vagy saját magunk fényképével. Ezen legolcsóbb és legkedvesebb ajándék "fényképész műtermében művész kiállításban készül. Arad, Bul. Reg. Maria 8. földsz.

* Strasser Ida képképzéséről. Oláh Sándor és Társa papírkereskedés emeleti helyiségében ma nyílt meg Strasser Ida aradi festőművésznő első képtárlata. A fiatal piktorina nem jött problémákkal, valami lázas, új, „izmussal”, szerényen, csak tizennégy virágcsendélettel kér bebocsájtást. Pedig nincs miért szerénykednie Strasser Idának, aki eddig csak az ön maga gyönyörűségére festegette a grounde-ok poézisát, de mert ma olyan tébolyítóan reális az élet, Strasser Ida is kilépett a nagy nyilvánosság elé, mert a festészet most már a kenyerévé vált. És kétségtelen, hogy ajándékot is hozott. Többek között az „Antikóra csendélet” és a „Violák” címü vásznait. Abszolút művészi elmélyüléssel megkomponált festmények ezek, bársonyosan meleg elgondolásukban pedig sejtelmesen asszonyi víziók. Strasser Ida már az első tárlatán — beérkezett. — (es.)

* Az aradi színházi iroda hírel. Csattan a csók. A színház operett-együttese nagy gonddal készül az idei szezon slágerére, Yvain legújabb operettjére. A Csattan a csók a legmulatságosabb és legszellemesebb operett. Librettója mint vigjáték is megállná helyét, muzsikája pedig behízelgő, lágy Yvain-zene, melyben a keringő változik a charlestonokkal és mondain-táncokkal. A Csattan a csók hónapok óta állandó műsordarabja a nyugati színházak színpadainak. Budapesten már a századik előadás felé közeleg és eddig minden este táblás házat csinált. Az aradi színház fényes kiállításban hozza ki a kitünő operettet. A vezető női szerepet Lengyel Irén, a kitünő primadonna játssza, partnere a széphangu Jung János, míg a szubrett-szerepet Betagh Bébi tölti

ERZSEBET MOZKO.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor utóljára

a Kaméliás hölgy

eddig még nem látott szenzáció!
DUMAS drámája után készült legújabb sláger!
Főszereplői:

Norma Talmadge, Ronald Gilbart és Berégi Oszkár.

A „Traviatta” zenekísérettével.

be, akinek partnere ifjabb Szendrey Mihály lesz. Rajtuk kívül hálás szerephez jutottak Deésy, Kiss Mariska, E. Károly Klári, Szentgyörgyi Mária, Olasz Lajos és az operett-együttes többi erőssége, a görlok pedig új táncokat mutatnak be. A Csattan a csók iránt nagy az érdeklődés. A darab szombaton kerül bemutatásra. — A szombatesti hölgy hatalmas sikert aratott és a közönség valóságos végigkacagta a szellemes és helyzetkomikumokban bővelkedő nagyszerű vigjátékot. A színház igazgatósága még csütörtökön tartja műsoron a Szombatesti hölgyet. — Péntek délután gyermekelőadás, amelynek keretében színre kerül Hófehérke és a hét törpe, nagy látványos mesedarab. — Az aranyembert, Jókai Mór gyönyörű romantikus színjátékát szombaton délután ifjusági előadásul játssza a társulat drámai személyzete.

— Nemzeti ajándék Strauss Richárdnak. Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés mai ülésén elhatározták, hogy dr. Strauss Richárd, a világhírű zeneszerzőnek a Belvedere-kertben telket adományoznak. Ezzel szemben Strauss 1927. december 1-től köteles öt éven át évenként husz előadást vezényelni a bécsi Operaházban és a Rózsalovag eredeti kéziratán kívül a nemzetnek kell hagyományozza új operettjének, az Egyiptomi Helénának a kéziratát is.

* Strasser Ida festményeinek kiállítása Oláh Sándor és Társa könyvkereskedésének emeleti helyiségében megnyílt.

* A „Korunk” új száma. A Korunk decemberi számában Kassák Lajos nyílt levelet intéz Osváth Ernőhöz, a Nyugat szerkesztőjéhez a filányzó kritikáról. Gerő György az „én” freudi lélektanát ismerteti, Bálint László Kétféle szocializmus cím alatt Ir. Forgó Pál a kollektív hygieniáról cikkezik, Nyírő József: Vasárnap, I. Babel: Galambducom története c. novellái és L. Frank: a Polgárnak folytatása adnak színt és változatosságot a kitünően szerkesztett szemle új számának. A „Kulturkrónika” rovatban egy sereg érdekes cikk. A „Korunk” havonta jelenik meg 80 oldalon. Előfizetési ára félfévre 460 lej, negyedévre 250 lej. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Cluj-Kolozsvár, Str. Regalá 47.

Elítelt munkásvezérek.

Kommunistatárgyalás a cluji hadbíróság előtt. (Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) A cluji hadbíróság ma délelőtt hozott ítéletet a Szatmármegyében letartóztatott és kommunista üzemekkel vádolt munkásvezérek perében. A vádirat szerint Szilágyi Pál, Feuerstein Náthán, Hubert Miklós, Varga József, Kovács Gyula és Weisz Henrik munkások kommunista propagandát fejtettek ki, izgató tartalmu, államelles röpiratokat terjesztettek és felforgató tendenciával gyűléseket tartottak. A vádlottak tagadták a terhükre rótt cselekményeket és azzal védekeztek, hogy a röpiratok tartalma nem volt államelles, mert azt a hatóságok cenzurálták és csak választási célokat szolgálták. Az ügyész a vádlottak szigorú megbüntetését kérte. Dr. Dunca Jenő védő a hatóságok rosszindulatu hajszájának minősítette, hogy ártatlan munkásokat kommunista üzemekkel vádolnak meg és fogházba hurcolnak. A hadbíróság rövid tárgyalás után Kovács Gyulát négy havi, Varga Józsefet egy havi fogházra és politikai jogaiknak tiz-tiz évi felfüggesztésére ítélte. A többi vádlottal szemben a bíróság felmentő ítéletet hozott.

Jön!

Jön!

**Léhar híres operettje
ÉVA az Urániába.**

Felölös szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

K A P H O Z O M A N Y T,

ha beiratkozik a

DANUBIA BIZTOSITO-hoz.

Aradi vezérügynökség: Str. Braşianu (Waltzer János-ucca) 7., II. Arad és Hunyadmegyére helyi képviselők és ügyzők felvétetnek. 6590

KÖZGAZDASÁG.

Tizennyolc százalékra maximálják a bankkamallábat.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Viitorul mai száma szerint ma délután a Banca Nationala ülésstérjében értekezletet tartottak a romániai bankok vezérigazgatói, akiket Burleanu bankormányzó azért hívott össze, hogy megbeszéljék az ország gazdasági helyzetének megjavítására szükséges intézkedéseket. Ezek az intézkedések két irányúak vol-

nának: először a bankok leszámítolási hitelének emelése, másodsor a bankbetéti kamat és bankkihelyezési kamat korlátozása. A jövőben a legmagasabb kamat 18 százalék lehet. Az új banktörvény intézkedéseket fog tartalmazni arra nézve, hogy a kormány ellenőrizhesse, hogy a leszámítolási hiteleket a bankok olcsó kamattal mellet adják tovább a közönségnek.

Zürichben 3.20 a lej.

Helyi valutaárak. (December hó 14.)
Kifizetések: Berlin 38.75, Amsterdam —, Newyork 161.90, London 792, Páris 6.39, Milánó 8.80, Prága 4.81, Budapest 28.40, Zágráb 2.80, Bécs 23, Zürich 31.30. — **Áru:** Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.40, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31.30. — **Pénz:** Márka 38, dollár 160.50, angol font 785, francia frank 6.30, olasz lira 8.70, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 22.85, svájci frank 30.30. — **Irányzat:** Tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (December hó 14.)
Berlin 123.63, Amsterdam 209.40, Newyork 517.68.75, London 2528, Páris 20.38, Milánó 28.05, Prága 15.34.50, Budapest 90.57.50, Belgrád 9.12.25, **Bucuresti 3.21**, Varsó 58.10, Bécs 73.02.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (December hó 14.)
Berlin 123.68, Amsterdam 209.37.50, Newyork 517.70, London 2527.87.50, Páris 20.38.50, Milánó 28.08, Prága 15.34, Budapest 90.60, Belgrád 9.12, **Bucuresti 3.20**, Varsó 58.10, Bécs 73.02.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (December 14.)
Kifizetések: Páris 6.36, Berlin 38.60, London 789.50, Newyork 161.25, Milánó 8.79, Zürich 31.20, Prága 4.79, Bécs 22.80. — **Valuták:** Napoleon 650, német márka 38.50, leva 1.19, török lira 0.84, angol font 785, francia frank 6.47, svájci frank 31.25, olasz lira 8.90, drachma 2.15, dinár 2.86, dollár 161.25, lengyel zloty 18.75, osztrák schilling 22.95, pengő 28.50, cseh korona 4.76.

— Párisba utazik a Banca Nationala igazgatója. Bucurestiből jelentik: Chiriacescu Oscar, a Banca Nationala igazgatója, Párisba

utazik, Romániának Franciaországgal szemben fennálló háborus adósságai rendezése céljából.

— Amerika aranyat küld Angliába. Newyorkból jelentik: A holnap Londonba induló Berengaria fedélzetén a National City Bank és fél millió dollár értékű aranyat szállít át Angliába. Ugy tudják, hogy később újabb aranyszállítmányok indulnak, összesen 49 millió dollár értékben.

Meghalt

a pesti Lenin-fiuk árulója.

Aki akasztófára juttatta társait. — Büntetlenséget kapott az árulásért a Lenin-fiuk egykori vezére.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Ma halt meg a budapesti dologházban Petschauer János a Lenin-fiuk egyik hirhedt vezére. Az egykor hatalmas fizikumú ember teljesen összetört, idegben halt el. Érdekes ebből az alkalomból egy kis vissza pillantást vetni azokra a rémületes napokra, amikor még Petschauer és elvtársai, a félelmetes Lenin-fiuk voltak az urak a magyar fővárosban. Kun Bélának ez a testőrgárdája, amely csupa fegyházból állott, már a külsejével is borzadályt keltett a polgárok szívében. Dereklakon patronöv és abban kések, pisztolyok, kéznigránatok. Amerre Kun Béla ment, autókön követék. Messzire kitérték előlük az emberek.

Az akkor megbukott a proletárdiktatura, szétszéledtek a Lenin-fiuk is. De ők már idejében értesülhettek a közelegő veszedelemtől, mert legnagyobb részük biztonságba helyezte magát és a rendőrség házába kutatott utánuk. Egyszer aztán egy ember jelentkezett a főka-

pitányaságon, ki hajlandónak mutatkozott büntetlenség biztosítása ellenében elárulni volt társainak tartózkodási helyét. Ez volt Petschauer János, a Lenin-fiuk egykori vezetője. Petschauernek megígérték a büntetlenséget, sőt ellátást is adtak neki és az ő utmutatásai révén tényleg sikerült is kézrekeríteni a Lenin-fiuk legnagyobb részét.

Petschauer csakugyan nem büntették meg. El is hagyta Pestet és elment vidékre. Alapjában véve jóindulatú ember volt, aki sok halálraítéltet mentett meg az akasztófától a rémuralom alatt, persze — jó pénzért. Mosolyogva beszélt rablásairól, meg egy gyilkosságáról, amiért annak idején tízevi fegyházra ítélték. Néhány év előtt ismét visszatért Budapestre, de már akkor meg volt törve testben és lélekben. Súlyos ideggyógykezelés alatt hatalmas fizikumát. A dologházban talált menedéket, ahol most megváltotta szenvedésétől a halál.

Lindbergh izgalmas légiúja.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Lindbergh, a híres óceánrepülő Mexikóba indult gépén. Fogadtatására nagy előkészületeket tettek meg. Calles mexikói elnök kiáltványt adott ki, amelyben Lindbergh megérkezését nemzeti ünnenné proklamálja. A megérkezésre, amelyet szerda délre kontempláltak, az elnök nagy kísérettel jelenik meg a repülőtéren.

A Chicago Tribune jelentése szerint attól félnek, hogy a repülő a Tennessee állambeli Bristol és a Virginia állambeli Lynchbourgh városok között a hegységben lezuhan, vagy leszállni kényszerült, mert Lynchbourgh elhagyása óta nem látták a gépet. A későbbi jelentések szerint Lindberghet utóljára Wineswilleben látták. Utját egész Amerika lakossága izgalommal figyeli.

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizető. 1. A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója. 2. Vezérigazgató ur. 3. Izraelita. 4. Családos. 5. Körültekintő üzletember, humanitásáról is ismert. 6. Mr. Henry Ford Detroit. 7. Behintendő kukoricallszettel, addig dörzsölni, amig szemlátomást nem tisztul, utána jól kivenni. Használható benzín és krétapor is. — **Magánügy.** Trancu Iasi Bucuresti. Ennyi elég, mert mindenki ismeri. — Cs. S. Socofor. Irjon az egyesület címére, onné mind kikézhessük a levelét; N. Grigorescu (Munkácsy Mihályucca) 12.

Jngyen játék

karácsonyi árjegyzéket küld kívánatra:

„CORSO BAZAR“

Ciuj. Regele Ferdinand 16. 17.

Legszebben Buttinger Teréz

gőzmosóháza Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-uca) 7.

Nagy famegtakarítás

A fűtőtechnika esodája! Sz. mo. elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. **HAMMER ZSIGMOND és FIA** üzletében Arad, Bulevardul R. gőze Ferdinand No. 27 (Roros Bán-tér)

Karácsonyra legszebb ajándéktárgyak olcsón be zerezhetők:

BRAUN

kép és kénkeret üzletében Arad, Buiv. Reg. Maria 18. Nagy választék a leghíresebb festők képeiben. Gyönyörű vitrin tárgyak. Modern képkeretek olcsón és pontosan eszközölhetnek. Mélyen leszállított árak.

Deia Judecatoria Rurala Lipova. No. Port. 42—1927. No. G. 2446—1927.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul Portarel aduc la cunoastinta publică că in urma decisiului cu No. G. 2446—1927, al Judecatoriei Rurala Lipova in favorul lui Ionatziu Iszak repr. prin avocatul dr. Tiberiu Baár, din Lipova pentru 3000—3000—3000 = 9000 lei capital Interesse de 12% de la 5. Iulie 1927, si pentru spesele deia stabilité si cele ce se vor stabili se fixează termin pentru efectuarea licitatiei de zina de 15. Decembrie 1927, ora 16 in Lipova No 373 pe cánd si unde se vor vinde prin licitatie obiectele secestrate si anume: mobilie de casa, soelna, pretul te in suma de lei 8100. Lipova, la 18. Noembrie 1927. 6727 Portarel.

Varrógépek és kerékpárok, gramofonok és lemezek

nagy választékban kaphatók kedvező lefizetésre is

Fábián és Társánál

Arad, Str. Metianu (Forray-u.) 16.

Mindenkinek ajánlatos!!

a szehszlovák állami osztálysorsjátékban résztvenni.

57 millió össznyeremények, 2 millió főnyeremény.

Rendelések a világhírű főelárusító cégnél:

WALD BANKHÁZ, KOŠICE.

1/4 cK. 20.—, 1/2 cK. 40.—, 1/1 cK. 80.—. (portó 2 cK.)
Dupla sorsjegy (2 egész sorsjegy egyenlő számu) cK. 160.—, diskret széküldés, fejirat nélküli zárt boritékban, Befizetés a sorsjegy és a hivatalos játékterv vételü után. 6697
Külföldi (nemzetközi) postautalványon vagy ajánlott levélben.
I. oszt. huzása 1928. január hó 18.

Köhögés, rekedtség, hurut ellen használjunk

„ITTO“ cukorkát

mely dezinficiálja a szájüregét, torkot és a belső szerveket s megvéd a ragályos betegségek ellen.

Földes gyógyszerár Arad

Makulatura,

tiszta lappédányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Mélyen leszállított árak! Női és leányka felöltőkben Nagy karácsonyi oecassio!

Győződjön meg saját érdekében, dus választékomból s utólagos megvásárlásról a legkedvezőbb feltételekkel. Hiteles egyének részletes felvilágosításra is kaphatnak!

Iulia PLESZ Gyula cégnél, Arad.

Központi női és leányka felöltő nagyruháza. Str. Col. Pirieli 5. (Vörösmarty-uca) a színház hátsó bejáratával szemben.

20% engedmény! Kérem a címre jól figyelni! „AMITIÉ“ RENDSZER! **20% engedmény!**

Karácsonyra

Dessert szalonokorkát, esokoládé fantasie figurákat. Naponta trissen készült tejsokoládét, Csokoládé—Desserteket. Ajándéknak legcélszerűbb csomagolású dobozos Dessert—Csokoládét a lehető legelőnyösebben szerezhethet be:

Gábor Miklósnál
Arad, Salacz-uca és Andrassy-tér sarok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, Motve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszlevéllel ellátott kérdézközlőkre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefonszáma 151. A hirdetésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobban az **EGGER-PETROL.** — Kapható minden drogueriában és minden gyógyszerárban.

I. S. 56. Levél Karolina-ucai postánál. 6731

SZIVJÓSÁG. Levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6732

ALKALMAZÁS.

ELARUSÍTÓLEÁNY azonnakra felvétetik. Jelentkezni Salgóné bizományi üzletben Str. Horia (Széchenyi-u.) 7541

ÜGYES csomagolóanyagok, kik cukorgyárban már alkalmazásban voltak, jó fizetéssel azonnal felvétetnek. Cím megtehető az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6734

KIFUTÓFIU felvétetik Szegfű irógépvállalat főpostával szemben. 6729

LAKÁS.

HÁROM SZOBA, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló uccai lakás a főtéren 1928. május 1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1234

EGY SZOBA KONYHÁBÓL ÁLLÓ UDVARI LAKÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1357

NÉGY SZOBÁBÓL, előszobából álló uccai lakás a főtér közepén 1928. május 1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4321

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HINTASZÉK, női és férfi bundák, szőrmék, férfi öltönyök, antik butorok, antik órák, 12 személyes alpaca evőeszköz, paraván, zsolnai korsók, márkás porcellánok, szőnyegek, irógép, sodronyágak, tükrök, szekrények, asztalok, székek, festmények, álló villanylámpa, asztali petróleumlámpák, dísztárgyak, kézimunkák, diványpárnák, üvegszervizek, fotelok, íróasztalok, háló, ebédlő, szalon berendezések, gyermekjátékok, meséskönyvek, szalon terítő, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. 1000

ELADÓ hizott fiatal sertés, 270 kgos. Arad, Str. Rázboieni 3. 6733

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas áron való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURÁ PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Olcsó karácsonyi vásár:

Dama szalvéták drbja... L. 12
Combine selyem szineken L. 95
Japones 100 cm. széles... L. 400
Georgette és Crep de chin L. 550
és mindenféle karácsonyi ajándék-alkak
mélyen leszállított áron
RIPPNER és BENKÓ
Arad, Str. Eminescu (Deák R-u.) divóruházban.

Allandó képkiallítás Ujvári, Nagy Vilmos, Boemmo Rita, Berkes, Ring, Kézdi Kovács, Zombory, Molnár Z. János, Czencz, Krupka stb. neves festők műveiből. Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. **Freiman József**, Arad, Str. Bratlanu 9. 1000

ZONGORÁK és Planinok

48 ezer lejtől 80 ezerig legjobb, legszebb minőségű

kereszturos hárfapedálos

Stingl, Wirth, Hamburger, Wiener Genosenschaft, Lauberger & Closs, Hofman, Tottenborn, Parttart, Vendl & Lang, Luser. Használt zongorák. **Olesó áron!**

LEIPZIGI HARMONIUMOKI MELLIS

zongorakészítő zongoratermel Arad, Piața Avram Iancu 21. :: Str. Numa Pompiliu 21. :: Órag zongorát becsorólek!

Szabászati és varrótanfolyam

nyílik meg 1928. évi január hó 2-án **Bakács női divattermében** Str. Bratlanu 13. Jelentkezések naponta 8-6 óráig. 6815

ARADI HITELBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉTELE
ELŐLEGEZ ÉRTÉKEKRE ÁRUKRA VÁM ÉS FUVARRA ÉKSZERRE
ELFOGAD BETÉTET KEDVEZŐ KAMATRA
ARAD
Str. Alexandru 6. Salacz u. 9.

HUNGARIA
Nagyszállóda
BUDAPEST.
a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

Osztrák osztálysorsjáték
100.000 sorsjegy!
50.000 nyeremény!
Minden második sorsjegy nyer.
18,750.000 lei
a főnyeremény szerencsés esetben. — Továbbá:
12,000.000 Lei
6,000.000 "
2,500.000 "
1,800.000 "
1,500.000 "
stb. stb. stb. Össznyereményérték:
250,000.000 =
1/4 milliárd Lei.
Minden nyereményt azonnal minden levonás nélkül kifizetünk.
Sorsjegyárak:
Egész Fél Negyed
800 Lei, 400 Lei, 200 Lei
A december 28-30-án tartando i. osztályu húzáshoz kérjük megrendelését azonnal
A. GAEDICKE & Co.
WIEN I., Franz Josefakai 47. (Kaipalast.) 6694

Bankkölcönöket
legelőnyösebb kamat mellett házakra, földekre gyorsan folyósítottak:
HAASZ ALBERT 8 év óta fennálló irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. szám. 1650

Uracalmak, gazdaságok, terményraktárak, malmok, házak részére nélkülözhetetlen
a RAPID
patkány- és egerirtó mérég, mely gyors és biztos hatásánál fogva megvéd a patkány és eger által okozott nagy károktól. :: Egy doboz ára 50 lej.
FOLDES gyógyszerár Arad

Dela Judecătoria Rurală Lipova. No. Port. 45—1927. No. G. 2755—1927.
PUBLICATIUNE DE LICITATIE.
Subsemnatul Portarel aduc la cunos-tinta publică că in urma decisului cu No. G. 2755—1927. a Judecătoriei Rurală Lipova in favorul lui Teodor Nedă repr. prin avocatul dr. Tiberiu Baár, din Lipova pentru spesele deja stabilite și cele ce se vor ivi de aci inainte, se fixează termen pentru efectuarea licitației pe ziua de 16. Decembrie 1927, ora 12.30 in Cheches No. 51. pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele secestrate și anume: 1 sura de lemn, 3 care de fân, 1 camera din lemn prețuite in suma de lei 7500. 6726
Lipova, la 1. Noemvrie 1927. Portarel.
Delegat la Judecătoria Rurală Lipova.

Nagy karácsonyi vásár Hartmann Kálmán Hatalmas szép áruraktár drágakövekben, valódi ezüst és alpakka ezüstben, rendkívüli olcsó árak mellett.
órák és ékszerésznél (Minorita palota)